

**TKP MK Genel Sekreteri
Haydar Kutlu Yoldaşın
MK 3. Plenumunda Okuduğu
Politik Büro Çalışma Raporu
Kasım 1984
TKP Yayınları**

Yayınlayan/Herausgeber
ASA VERLAG
Postfach 101016
4300 Essen 1
Offsetdruckerei B. Ronnes 4190 Kleve

İçindekiler

1. TKP Merkez Komitesi'nin Duyurusu (19 Kasım 1984).....	5
2. TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın MK 3. Plenumunu açış konuşması.....	8
3. TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın okuduğu Politik Büro Çalışma Raporu.....	16
- Faşist diktatörlük yeni bir bunalımın eşiğinde.....	18
- Yığınların iş, ekmek, banş ve özgürlük savaşımına var gücümüzle öncülük edelim.....	34
- Faşist diktatörlüğe ağır bir darbe indirmek için Özal hükümeti yıkılmalıdır.....	45
- Partimizin durumu - politik etkinliği ve gücü.....	48

TKP MK'nin DUYURUSU

**Faşist diktatörlüğe ağır bir darbe indirmek için
ÖZAL HÜKÜMETİ YIKILMALIDIR**

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 3. Plenumu toplandı. Plenum, MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın okuduğu Politik Büro Çalışma Raporu'nu görüştü. Partinin 5. Kongre'den bu yana geçen bir yıl içindeki çalışmalarını değerlendirdi. Parti örgütsel yapısını iyileştirme sorununa gündeminde özel bir yer verdi.

Plenum, faşist rejimin derin bir bunalım içinde olduğunu, ülkemizin yeni gelişmelere gebe, kritik bir dönemden geçtiğini saptadı.

Düzmece parlamento ve Özal hükümeti, parlamento dışındaki yasal muhalefet partileri, TKP ve öteki sol güçler karşısında bu bunalımı çözmede bir çare olmamıştır. Özal hükümetinin ekonomik politikası, ekonomik ve sosyal durumları görülmedik ölçüde kötüleşen işçi sınıfından büyük sanayicilere kadar geniş güçlerin artan muhalefetiyle karşılaşılıyor. Ekonomik bunalım derinleşiyor. Sendikal hareket faşist diktatörlüğün sendikal yasa ve uygulamalarıyla uzlaşmaz bir çelişki içindedir. Üniversitelerde, akademik yaşamda YÖK uygulamaları genişleyen bir tepki doğuruyor. MHP'li faşist katiller devlet aygıtlarında yetkili görevlere getirilirken, ilerici politik tutuklular üzerindeki işkencelerin sürmesi, yurtsever gençlerin idam edilmesi, düşünce özgürlüğünün zorbaca çiğnenmesi, Kürt halkına karşı ilan edilmemiş bir kırım savaşı sürdürülmesi, demokrasiye geçildiği yalanlarını iyiden iyiye açığa çıkarıyor. Diktatörlük TKP'nin, öteki sol güçlerin savaşımını önleyemiyor. Evren-Özal ikilisine ABD emperyalizmince NATO'nun Güneydoğu kanadında ve Ortadoğu'da verilen saldırgan askersel-politik rolün halkımızın ulusal çıkarlarıyla ve bölge halklarının çıkarları ile derinden çeliştiği bugün daha geniş güçlerce görülüyor.

TKP MK 3. Plenumu, Evren-Özal diktatörlüğünün, şimdi, anti komünizmi ve şovenizmi tırmandırarak, tüm demokrasi güçlerine, Kürt halkına yönelik saldırıları, diktatörlük karşıtı güçleri bölme girişimlerini artırarak sıkıştıkları köşeden sıyrılmaya çalıştıklarını vurguladı. TKP'ne karşı başlattıkları yeni terör dalgası bu barış ve demokrasi düşmanı çabaların temel bir bileşenidir.

TKP MK 3. Plenumu, tüm diktatörlük karşıtı güçleri artan saldırılar karşısında kararlı bir tutum almaya, gerilememeye, güçlerini birleştirmeye, Türk ve Kürt tüm halkımızı iş, ekmek, barış ve özgürlük istemlerini daha gür sesle haykırmaya çağırdı. Parti örgütlerini, güvenlik önlemlerini daha sıkılaştırmak ve halkın günlük savaşımına daha aktif öncülük etmekle görevlendirdi. Sol güçlerin birliğinin sağlanmasının taşıdığı tarihsel önemi vurguladı.

TKP MK 3. Plenumu, halkın ezici çoğunluğunun Özal hükümetinden kurtulmak istediğini dikkate aldı. TKP, Özal hükümetinin yıkılması için 1988 yılı beklenmeden erken seçimlere gidilmesi için her çabayı göstermenin zorunlu olduğunu belirtti. TKP, yasal muhalefet partilerinin bugün erken seçim için atacakları her adımı destekleyecek, bu hedefi halkın iş, ekmek, barış ve özgürlük uğrunda aktif eylemleriyle bağlamak için her çabayı gösterecektir. Erken seçimlerin yapılması, hatta Özal hükümetinin yıkılması kendi başına demokrasi getirmez. Ama bu uğurdaki savaşım, eğer halkın politik eyleminin yükselmesine ve diktatörlük karşıtı güçlerin birliğine dayanırsa, faşizmden kurtuluş yolunda ileri bir kazanım getirebilir.

TKP MK 3. Plenumu, ABD emperyalizminin dünya çapında bir nükleer savaş tehlikesini artıran silahlanma yarışını tırmandırma, yeni yeni gerginlik ocakları yaratma girişimlerini mahkum etti, partiyi barış savaşımına daha çok katkıda bulunmakla görevlendirdi. Halkımızı Nikaragua halkıyla dayanışmaya, tüm yurtseverleri ABD ile 1980'de yapılmış olan SIA'nın yenilenmemesi istemini yükseltmeye çağırdı. TKP, Sovyetler Birliği'nin

6

barış ve silahsızlanma politikasını, Ortadoğu sorununun çözümüne ilişkin önerilerini ve Türk-Sovyet ilişkilerini geliştirme öneri ve girişimlerini destekliyor.

TKP MK 3. Plenumu, tüm gelişmeleri ve bunlardan çıkan görevleri dikkate alarak önemli kararlar aldı:

Faşist rejimin çok yönlü yeni saldırısı analiz edilerek, saldırıya karşı partiyi koruma ve ideoloji alanlarında savaşım görevleri karar altına alındı.

TKP 5. Kongresinin ilgili kararı doğrultusunda yrtlen üyelik yenilenmesinin, birinci aşamasının tamamlanmasına ve ikinci aşamasına ilişkin görevler belirlendi.

Türkiye Komünist Partisi ile Türkiye işçi Partisi ilişkileri gözden geçirilerek, bunu daha da ilerletmek için ilkesel kararlar alındı.

Önümüzdeki yıl TKP'nin 65. kuruluş yıldönümünü, partiyi daha da güçlendirme göreviyle bağlı olarak kutlamak için hazırlıklara başlanması kararlaştırıldı.

TKP MK3. Plenumu, aramızdan ayrılışlarının yıldönümlerinde, Parti Başkam I.Bilen yoldaşın, uzun yıllar MK 1. Sekreterliği görevini yapmış olan Yakup Demir yoldaşın, MK üyemiz Deniz yoldaşın işkencede, hapiste, sürgünde, hangi koşul altında olursa olsun Marksizm-Leninizm'e, proleter enternasyonalizmine, işçi sınıfımızın davasına, Partiye olan sarsılmaz bağlılıkla dolu savaşımını saygıyla andı. Komünistler partilerinin şanlı tarihiyle gurur duyuyorlar.

TKP artan faşist saldırılara karşı gerilemeksizin savaşacaktır. Diktatörlük karşıtı tüm güçlerin ortak savaşımı için her özveri ve çabayı gösterecektir.

19 Kasım 1984

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ

7

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ

HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN MK 3. PLENUMUNU AÇIŞ KONUŞMASI

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 3. Plenumu'nu açıyorum. Bu plenumumuz son derece önemli konulan ele alacak, tartışacak ve

karara varacaktır. Ülkemiz tarihinin en çalkantılı dönemlerinden birini yaşıyor. Böylesi dönemlerde alınan ve o gün basit gibi görünen kimi kararlar, tutumlar özünde geleceği etkileyecek önemde ve nitelikte kararlar olabilir. O nedenle soğukkanlı bir analizle gelişmelerin özüne daha fazla inmek ve cesurca tutum belirleyen kararlar almak gerekiyor.

Öte yandan MK Plenumumuzun toplantısı önemli yıldönümlerine de rastlıyor. Biliyorsunuz, Parti Başkanımız Bilen yoldaşımızın ölümünün birinci yıldönümüdür. Partimizin eski 1. Sekreteri Yakup Demir yoldaşımızın da ölümünün onuncu yıldönümüdür. MK üyemiz Deniz yoldaşımızın da ölümünün ikinci yıldönümüdür. Onlar partimizin gelişmesi ve güçlenmesi için yaşamlarını partiye verdiler. Onların savaşımları bize ışık tutuyor. Onları saygıyla anıyoruz. Ve nihayet 5. Kongremizin de birinci yılı doluyor.

Yoldaşlar,

Türkiye pek çok nedenle dünyanın dikkatlerinin üzerinde toplandığı bir ülke konumuna geldi dersek durumu abartmış olmayız. ABD'nin yaşamsal çıkar bölgesi ilan ettiği bölgemizde, Türkiye tam bir gerginlik ocağı durumundadır. Ülkemiz, komşuları için bir tehdit ve huzursuzluk kaynağı olmaktadır.

Bu durumun suçlusu elbette halkımız değildir. ABD emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileridir.

ABD emperyalizmine böylesi onur kinci, kölece bağımlı hangi

ülke gösterilebilir ki, orada istikrar olsun? Olamaz. Öte yandan Reagan politikasının ana ögesi destabilizasyon taktiğine dayanıyor. Yani her tür ayrılıkları kışkırtarak ülkelerde kaos, anarşi yaratmak ve bundan yararlanarak o ülkeleri elde tutmak, işte son örneği: ABD emperyalizmine karşı ülkesinin bağımsızlığına titizlenen, bağlantısızlık politikası uygulayan bir ulusal lider, Indira Gandhi alçakça öldürüldü. Gandhi, daha çok önceden Hindistan'daki ayrılıkçılığı körükleyen, ülkesine komplo hazırlayanın ABD ve CIA olduğunu açıklamıştı. Ne yazık ki, sözlerini kendi yaşamını yitirmekle doğruladı.

ABD, 12 Eylül öncesinde ülkemizde de gerçekleştirdiği bu politikayı etkin biçimde Ortadoğu'da, bölgemizde uygulamak istiyor. Amerikan emperyalizmi adım adım bir avuç vatan düşmanının eliyle içimize girdi. Şimdi ülkemizi, bölgede saldırgan, tehdit edici, istikrarsızlık unsuru bir güç, her zaman söylediğimiz gibi, bir jandarma olarak kullanmak istiyor.

Dikkatinizi özellikle ABD'nin, Türkiye'ye Ortadoğu'da verdiği role çekmek istiyorum. Bu konuda ayrıntıları raporumuzda bulacaksınız. Ortadoğu'daki gelişmeler dikkate alınırsa, bizim çok önceden açıkladığımız gibi, ABD'nin planı, Suriye'nin, Türkiye kullanılarak yalıtılması planıdır. Bu plan, Sovyetler Birliği'ne saldırı planıdır. Bir kez daha yineleyelim. Türkiye ile ABD arasındaki ilişki, koşullan eşit olmayan bir bağlaşıklık ilişkisi bile değil, tam bağımlılık, uyduluk ilişkisidir.

Şimdi çok daha geniş ulusal güçler "Biz ABD'nin sömürgesi olmak istemiyoruz" diyorlar. Bunu söyleyenler içinde, ABD ile eşitsiz ilişkilere kökten son vermek istemeyenler bile var. Böyle de olsa TKP, bu belgiyi öne süren herkesi destekliyor. Halkımız ABD'nin sömürgesi, uydusu olmak istemiyor!

Halkımız demokrasi istiyor. Görmek gerek, ABD ile bizim gibi bağımlılık ilişkileri içinde olan hangi ülkede, halkın özlediği türden bir demokrasi vardır? Olamaz, çünkü, emperyalizm gerici demektir.

9

Bugün ülkemizde hem Türk halkı, hem Kürt halkı kendi kaderini tayin hakkına sahip değildir. Kuşkusuz Kürt halkı ezilen bir ulus olarak çifte bağımlılık altındadır.

ABD emperyalizmi ve faşist diktatörlük halkımıza istediği rejimi, parlamentoyu, hükümeti ve partileri seçme, politik yaşama aktif katılma, kendi çıkarlarını koruyacak kurum ve araçlara sahip olma hakkını tanımıyor. Kısacası, demokrasiye izin vermiyor. Demokrasi ancak bu güçlerin alt edilmesi ile, geleceğini bu topraklara bağlamış olanların kendi topraklarının efendisi olması ile sağlanabilir.

Demokrasiyi gerçekten isteyenlerin artık görmesi gereken ikinci nokta, Türkiye'nin 1960'lann Türkiyesi olmadığıdır. Ülkemizde etkin bir işçi sınıfı vardır. Onun etkinliğine dayanmayan ve dahası ona kapalı bir demokrasinin varlık şansı olamaz.

Üçüncü nokta şudur: Başka bir ulusu ezen bir ulus özgür olamaz. Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya son vermeden, onun demokratik haklarını tanımadan demokrasi tüm gerekleriyle gerçekleşmiş olamaz.

Yoldaşlar,

Bugün faşist diktatörlük, rejimin geleceği açısından önemli bir karar öncesindedir. Ben burada, raporumuzda ayrıntılarıyla yer alan gelişmelerin odaklandığı en temel noktalar üzerinde duracağım.

Durum şudur: Tek cümle ile, bugünkü rejim ciddi bir politik bunalımın içindedir. Bunun temel göstergeleri nelerdir? Diktatörlük güç kazanmak için demokrasiye dönüş takvimi ilan ederek,

"demokrasiye dönüş" demagojisi ile bir manevraya başvurmuştu.

Ancak sonuç beklendiğinin tersi oldu. TKP de içinde olmak üzere, demokrasi güçleri bu manevradan yetersiz de olsa yararlanmasını bildiler. TKP esnek ve ilkesel,bağımsız tutumunu açıkça ortaya koydu. Biz "demokrasiye dönüş"ün bir manevra olduğunu açıkladık.

Ama aynı zamanda, bundan demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması ve yığınların politik arenaya çekilebilmesi için

yararlandık. Anayasa referandumu ile başlayan bu gelişme, sonuçta, burjuva muhalefet partileri de içinde, diktatörlük karşıtı güçlerin diktatörlüğün karşı

10

sında reel olarak ortaya çıkmasına yol açtı. Son çözümlemede bu manevra diktatörlüğün zararına sonuçlandı.

Şimdi gelineen noktada diktatörlük bu manevraya devam edip etmemede kararsızdır. Ama tek bir şeyde kararlıdır: Bu rejimi her ne pahasına olursa olsun sürdürmek!

Göstermelik parlamento kuşkusuz diktatörlüğe karşı çıkma potansiyelini içinde taşıyor. Ama oradaki partiler de, geleceği dikkate alarak, diktatörlüğün hükümetine eskisi kadar tam destek vermekte kararsızdır.

Büyük burjuvazi içinde de uygulanan ekonomik politikanın yaratacağı sonuçlardan, ekonomik çöküş tehlikesinden endişeye kapılanların sayısı artıyor. Hükümete karşı kimileri açık eleştiri konumuna geçiyorlar. Tekelci burjuvazi içinde bile, kimi kesimler bugün bu politikaya tam destek vermekte kararsızdırlar.

Diktatörlük karşıtı güçlere baktığımızda, onlar içinde de, en başta burjuva muhalefet partilerinin ve sayılan az da olsa kimi ilerici demokrat çevrelerin, belli bir toparlanmaya karşın, gene de kararsızlık eğilimi taşıdıklarını görebiliriz. Bunun nedeni ise, eğer savaşım yükselirse diktatörlüğün sertleşeceği, "sivilleşme" adımlarından vazgeçeceği korkusudur. Öte yandan burjuva muhalefet partileri, bugün hükümet olsalar, hem ekonomik bunalıma, enflasyon denilen canavara yem olmaktan, hem de şimdiki yasalarla ellerinin,kollarının bağlanacağından korkuyorlar. Ama onlar aynı zamanda halkın diktatörlüğe ve özellikle de bu hükümete karşı yükselen öfkesini dikkat dışı bırakamıyorlar.

Rejimin derinleşen bunalımı henüz bir "otorite boşluğu" anlamına gelmiyor. Diktatörlük iyiden iyiye zayıflamış değildir. Sonuçta kararlı

olan kazanacaktır. Ama her şeyden önce bu, demokratik bir alternatif yaratmaya bağlıdır.

Merkez Komitemiz işte bu durumu dikkatle analiz etmelidir. Bugün görev, diktatörlük karşıtı güçlerin bir kararsızlık ortamına yuvarlanmasını önlemektir. Bu yaşamsal önemdedir. Yetersiz de olsa elde edilen konumlardan geri çekilmemek gerekir.

Bu nasıl gerçekleşebilir?

11

Bize göre üç noktaya dikkat vermek gerekiyor. Birincisi, ABD emperyalizminin ve diktatörlüğün, diktatörlük karşıtı güçleri korkutma ve tehditle, anti komünist, antisovyetik saldırılarla kararsızlığa sürüklenme taktiğini deşifre etmektir. Burada başlıca dikkat vermemiz gereken görev, anti faşist savaşımı, barış ve demokrasi savaşımını "terörizm" gibi gösterme, halkı "terörizm yeniden hortlayacak" korkutmacasıyla pasifize etme taktiğini açığa çıkarmaktır.

Son zamanlarda diktatörlüğün TKP'ni terörist bir güç gibi gösterme yolundaki çabalan arttı. Kurulduğundan bu yana terör altında kalan TKP'dir. Ama TKP terörist bir örgüt değildir. TKP'nin 64 yıllık tarihi bunun en açık kanıtıdır. Dört yıldan beri süren TKP davalarında da, diktatörlüğün savcıları bile, bunun tersini öne süremediler. Ama faşist diktatörlük şunu unutmasın: Yel eken fırtına biçer!

Biz Kürt halkının insanlık dışı baskı altında yok edilmek, tarih sahnesinden silinmek istenmesine karşı çıkıyoruz. Kürt halkının baskılara karşı direnmesini meşru görüyoruz. Ama elbette ki, demokrasi güçlerinin, faşist diktatörlüğe, Amerikan emperyalizmine karşı birliğine zarar verecek her girişime karşı çıkıyoruz. Biz Türk ve Kürt halkının özgürce, kardeşçe birlikte yaşamasını istiyoruz.

Biz, Ermeni sorununda diktatörlüğün iki yüzlü tutumuna karşı çıkıyoruz. Bugün Kürt halkını kırıma uğratanların, Ermeni sorununda da kendilerini savunmalarının hem olanaksız, hem de demagoji olduğunu söylüyoruz.

Biz, terör eylemlerinin ardında ABD emperyalizminin olduğunu gösteriyoruz. Diktatörlüğün hedef şaşırtma için Sovyetler Birliği'ni terörün arkasında göstermesini, bu utanmazca tutumu açığa çıkarıyoruz.

Ağca olayı ile ortalığı tozu dumana boğmak, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne kara çalmak isteyenlere karşı çıkıyoruz. Gösteriyoruz ki; komşumuz bu ülkelerden, öteki sosyalist ülkelerden halkımıza, ülkemize tehlike, tehdit gelmiyor, dostluk eli uzanıyor.

Dikkat vermek gereken ikinci nokta, demokrasinin en kararlı güçlerinin birlikte harekete geçmesini sağlamaktır. Bu güçlerin başını işçi sınıfımız ve sol güçler geliyor. Burada TKP'ye olağanüstü önemde ve o denli zorlu görevler düşüyor.

Üçüncü olarak, yığınların eyleminin yükselmesine daha çok çaba harcamalıyız. Başta işçiler olmak üzere emekçilerin eylemleri, demokrasi savaşımının kararlı biçimde yükselmesine en büyük etkiyi

yapacaktır. Özellikle hükümetin kemerleri sıkma politikasına karşı geniş, etkili bir kampanya başlatmalıyız.

Yoldaşlar,

Faşist diktatörlük partimize karşı yeni bir saldırı başlattı. Aslında partimiz 12 Eylül'den bu yana sürekli saldırı altındaydı. Şimdi bu saldırı şiddetlendi. Ayrıca bu saldırı yalnız TKP'ne değil, tüm sol ve ilerici güçlere, Türk ve Kürt yurtseverlerine yöneliktir.

Saldırının nedeni nedir? Diktatörlük demokrasinin kararlı güçlerini susturmak istiyor. Bu bile onun "demokrasiye dönüş" maskesini alaşağı ediyor. Zayıflamakta olduğunu kanıtlıyor.

Artık diktatörlük, "TKP yurtdışındadır" derse, kendisine inanacak kadar mantıktan yoksun kimseyi pek bulamayacaktır. Bu ikinci saldırı, TKP'ni ülkede yok edememiş olduklarının en açık kanıtı olacaktır.

Burada şuna da işaret edelim: TKP'ne yönelen bu saldırı, partimizin politik etkinliğinin ve eyleminin diktatörlüğü en can alıcı noktalardan vurduğunun da göstergesidir.

Merkez Komitemiz bu saldırıyı enine boyuna değerlendirecektir.

Ayrıca polisin moral-psikolojik saldırısının, cephe gerisi saldırı taktiklerinin, TKP'ni yalıtılma amacının yeni unsurlarının neler olabileceğine dikkat verecektir. Önlemleri tartışacaktır. Nasıl bir savaşım taktiği izleyeceğimize karar verecektir.

Ama şu kadarını söylemek isterim: Mayıs 1981 saldırısından bu yana partiyi koruma önlemlerini iyileştirmek için yoğun çaba harcadık, özellikle son bir yıldır bunu daha da artırdık. Bugün de baş görev partiyi korumaktır. Tehlikeleri, verebileceğimiz kayıpları elbette

küçümsemiyorum. Ama umduklarını bulamayacaklardır. Artık karşılamadaki parti, 1980 öncesinin partisi de değildir. Partimiz

13

güçlenen bir partidir. Dört yıldan beri diktatörlüğün acımasız baskı lan altında ülkede aralıksız savaştık. Tutuklu yoldaşlarımız zindanlarda bu savaşı sürdürdü. Ülke dışındaki yoldaşlarımız yükselen devrimci enerjiyle bu savaşı artan bir destek verdiler. Partimiz sert sınıf savaşının örsünde dövüle dövüle çelikleşiyor. Artık düşmanın saldırısı ile morali sarsılmayacak, cesareti kırılmayacak, paniğe kapılmayacak bir parti vardır.

Bir mektup da bir partili militanımız şöyle diyor: "Tutuklamalar yapıldığım duyuyoruz. Kendimizi yokladık. Parti yönetimimiz bize güvensin. Yüreğimiz titremiyor. Tutuklama tehlikesinden sevinç duyulur mu, diyeceksiniz. Duyuyorum. Neden mi? Geçmişte tutuklamalarda paniğe kapılmışım. Şimdi moralimi sağlam tutarak düşmandan bunun intikamını alıyorum."

işte gerçek böyledir. Bunu diktatörlük, polis, işkenceciler de anlamakta gecikmeyeceklerdir.

TKP üstüne düşen ağır sorumluluk nedeniyle, bu yeni saldırıya rağmen elde ettiği ileri konumlardan geri çekilmeyecektir, çekilmemelidir. Demokrasinin en kararlı savunucusu olarak bu görevimizdir. Partimizin buna gücü vardır. Merkez Komitemiz,

inaniyorum ki, durumu soğukkanlıca analiz ettikten sonra sorumluluk dolu bu karan cesaretle verecektir.

Sola, ilerici güçlere, Kürt halkına yönelik bu yeni barbarca saldırıya sol ve ilerici güçlerle birlikte karşı koymalıyız. Saldırıyı geriletmeli, püskürtmeliyiz. Burada kazanılacak basan, demokrasi güçlerine inanılmaz bir cesaret aşılacak, savaş kararlılıklarını yükseltecektir.

Değerli yoldaşlar,

Önümüze koyduğumuz bu amaçlar söylendiği gibi kolay gerçekleşmez. Partililik anlayışımızı, çalışma stilimizi çok daha iyileştirmeli, örgütsel yapımızın kövr alışkanlıklardan, donmuş kalmış, savaşımın hızlı akışına ayak uyduramayan biçimlerden hızla sıyrılmalıyız. Tüm aktif kadrolarımız yığınlar içinde ve yalnız yığınlar için büyük bir enerji ile çalışmalıdır. Bu anlamda sistemli, amaçlı bir

14

yığın çalışması için tüm kadrolarımızı, deyim yerindeyse, yığınlar içine dağıtmalıyız.

Esas olarak bu kadroların çalışmalarına uygun bir örgütsel yapıya kavuşmalıyız. Ve, esas olarak onların gereksinimlerini karşılamak için tüm olanaklarımızı harcamalıyız.

Söylemeye gerek yok ki, böyle bir kadro dağıtımı, eskisinden yüz kat fazla merkeziyetçiliği gerektirir. Eskisinden bin kat fazla disiplin ve özveri gerektirir.

Daha yüksek, elik bir parti disiplini istiyoruz. Bu, yığınlarla daha sıkı bağlanmak, örnek olmak içindir. Ama bizim disiplin anlayışımız bambaşkadır. Bizim disiplinimiz kör bir korkuya "müthiş" yönetim yöntemlerine, buyrukçuluğa dayanmaz. Bu çok anlaşılır bir şey. Biz komünistler inançlarımıza sıkı sıkıya bağlı, hiçbir zorbalığa boyun eğmeyen, düşmanla uzlaşmazlığı her şeyin üstünde tutan, boyunduruk bilmeyen, isyan duygulan ile dolu kavga insanlarıyız. işte disiplin derken, böylesi nitelikler taşıyan bizlerin, gönüllü olarak yarattığımız, tek tek kişiliklerimizi, irademizi kollektif güce, iradeye yükselten partimizin otoritesine bağlanmayı anlıyoruz. Bu, yüksek politik ve partililik bilinci, yüksek sorumluluk demektir.

Değerli yoldaşlar,

Her zaman söylüyoruz. Yolumuz zordur. Kolay başarı bekleyenler sonuna kadar bizimle yürüyemez. "Keskin" belgilerle hedefe dosdoğru gitmek isteyenler de bizle yürüyemez. Ama zor olan şudur ki, biz, böyleleri ile de birlikte yol almayı bilmeliyiz.

Günümüzde komünistler, bansın korunması ve sosyal ilerleme için ağır sorumluluklar üstlenmişlerdir. Akıldan çıkarmamalıyız ki, ABD'nin bugün uyguladığı çatışma politikası kısa erimli bir politika değildir. Kahraman Nikaragua halkının devrimini boğma planları bunun en somut kanıtlarından biridir. Hayallere kapılmamak, zorlu savaşımına hazır olmak ve bu nedenle de dünya komünist hareketinin birliğine, proleter enternasyonalizmine sıkıca sarılmak zorunludur. işte bizim devrimci iyimserliğimiz bu sağlam temellere dayanıyor.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ
HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN OKUDUĞU
POLİTİK BÜRO ÇALIŞMA PAPORU

Değerli yoldaşlar,

Geride bıraktığımız aylar, partimizin 5. Kongre'de ve onu izleyen MK Plenumlarında geliştirdiği temel görüşlerin çarpıcı biçimde doğrulanmasına tanık oldu.

Ülkemiz bugün karmaşık ve birçok açıdan kritik bir dönemden geçiyor, işbirlikçi oligarşi önüne koyduğu politik hedeflere ulaşmada artan güçlüklerle karşılaşılıyor, çok özlediği politik istikrara ulaşamıyor. Evren-Özal ikilisi faşist diktatörlüğe istikrar kazandırmak amacıyla attıkları her adımdan sonra, bir dizi yeni sorunla karşı karşıya kaldıklarını görüyorlar. Buna karşılık diktatörlük karşıtı güçlerin sıralarında, şimdi, yavaş ve ikircimli de olsa, bir toparlanma, hareketlenme eğilimi görülüyor. Bu yoldaki en küçük adımlar bile, faşist diktatörlüğün bunalımını daha da derinleştiren yeni etmenler yaratıyor.

Faşist diktatörlük ekonomik bunalımın daha derinleşmesi ve ABD emperyalizmine bağımlılığın artması sonucu son derece istikrarsızlaşan bir zemin üzerinde duruyor. O, şimdi işçi sınıfından kimi büyük sanayicilere kadar uzanan çok geniş güçlerin artan muhalefetiyle karşı karşıyadır. Özal hükümetinin ne ekonomik ve

sosyal durumda, ne de demokratik hak ve özgürlükler açısından, en küçük de olsa bir iyileşme sağlayabileceğine artık inanan kalmamıştır. Şimdiki parlamento içinden bu yolda olumlu adımlar atabilecek bir başka hükümet oluşturma'nın olanaksız olduğu da geniş güçlerce görülüyor. "Sivil" hükümetin ve düzmece parlamentonun inandırıcılığını böylesine yitirmesi, faşist diktatörlüğün "demokrasiye geçiş" manevrasını giderek felce uğratiyor, rejimde büyüyen bir gedik açıyor.

Bu açılan gediğin demokrasiye gerçekten geçilmesini isteyen güçlerce daha da genişletilmesini, faşist diktatörlüğün yıkılmasına götü-

16

rebilecek gelişmelere yol açmasını önlemek için, faşist diktatörlük şimdi tüm karşıtlarına yönelik yeni saldırılara geçiyor. Evren-Özal ikilisi şimdi sıkıştıkları köşeden saldırganlığı artırarak sıyrılmayı deniyorlar.

içerde, anikomünizmi ve şovenizmi tırmandırarak, başta sol harekete ve Kürt ulusal hareketine olmak üzere, tüm demokrasi güçlerine yönelik yeni bir terör fırtınası estiriyorlar, dışarıda, bölgedeki gerginlikleri daha da artına, serüvenci, doğrudan Amerikan emperyalizminin savaş planlarına hizmet edici adımlar atıyorlar. "Dış destekli terörizm gene başladı, vatanın bütünlüğü tehlikede" yalanlarıyla, demokrasi güçlerini bölmeye, halkı şaşırtıp

pasifleştirmeye çalışıyor, bu sis perdesi altında faşist devlet terörünü rahatlıkla yürütebilecekleri bir ortam oluşturmak istiyorlar.

Evren-Özal ikilisinin amacı, faşizme karşı çıkan demokrasi güçlerini dağıtmak, geriletmek, birleşmelerini önlemek, böylece bir süre daha rahat nefes almaktır. Bugün Türkiye Kürdistanı'nda uygulanan ağır baskı ve kırımın, ordunun Irak Kürdistanı da içinde, Kürt halkına karşı ilan edilmemiş bir savaşa sürülmesinin ana nedeni budur. Faşist diktatörlüğün kendi yaptığı anayasayı bile çiğneyerek silahlı kuvvetleri Irak topraklarına sürmesini, İran ve Suriye ile ilişkileri gerginleştirici adımlar atmasını, NATO'nun etkinlik alanını genişletmek, Türk ordusunu Basra Körfezindeki gelişmelerin içine çekebilmek için öteden beri her yola başvuran ABD emperyalizmi, ellerini ovuşturarak izliyor. Militarist generalleri daha çok Kürt kam dökmeye özendiriyor.

Faşist diktatörlük ve ardındaki ABD emperyalizmi amaçlarına ulaşabilecekler mi? Bu sorunun yanıtı her şeyden önce, diktatörlük karşıtı tüm güçlerin şu son on yılın deneylerinden gereken dersleri çıkarmayı başarıp başarmayacağına bağlıdır. Eğer demokrasi güçleri saldırılar karşısında gerilerlerse, Evren-Özal ikilisinin bir can-simidi gibi sarıldıkları anti komünizm ve şovenizmin kendi aralarında yeni dağınıklıklara, ayrılıklara yol açmasına izin verirlerse, zaten en önemli gücü karşıtlarının bölünmüşlüğü olan faşist diktatörlük yeniden güç toplayabilir. ABD emperyalizminin ve işbirlikçi oli-

garşının önüne koyduğu halk ve vatan düşmanı görevleri yerine getirmede yeni adımlar atabilir. Ülkemiz yeni tehlikelere sürüklen bilir.

Eğer "halkı terörizmden, vatanı dış düşmanlardan korumak" gerekçesiyle yürütölen saldırıların 12 Eylül 1980 öncesinde ve sonrasında olduğu gibi bugün de, tüm barış ve demokrasi güçlerine yöneldiği görölür, bu saldırılar karşısında gerilemeyip, saflar daha da sıkıştırılırsa, gelişmeler tam tersi yönde olabilir, halkımızın ve ölkemizin kaderini olumlu yönde değiştirmenin ön koşullan yaratılabilir.

Bu olanaklıdır ve görev şimdi tüm diktatörlük karşıtı güçlerin faşizmin saldırısını geriletebilecek olan bir hedefte buluşmasıdır. Bu görev ancak sol güçlerin birleşmesiyle, politik gelişmelere aktif müdahalede bulunmayı başarmasıyla yerine getirilebilir. Solun birleşmesi, toplumsal bir olgu, etkili bir güç haline gelmesi, bugün ulusal çapta bir ihtiyaç olmuştur.

Partimizin önümüzdeki dönemde ana görevi, örgütümüzü polise karşı korumayı bir gün olsun ihmal etmeden, tüm diktatörlük karşıtlarını ortak bir politik hedefte birleştirmek, bu amaçla solun birliğini sağlamaktır.

FAŞİST DİKTATÖRLÜK YENİ BİR BUNALIM İÇİNDE

Özal hükümeti kurulduğundan bu yana geçen yaklaşık bir yıl içinde hemen hemen her alanda başarısız olmuş, seçmenlere verdiği hiçbir sözü yerine getirmemiştir. Bugün Özal'ın adı halkın geniş

kesimlerinde nefretle anılmakta, halkın ezici çoğunluğu bu hükümetten kurtulmak istemektedir. Odalar Birliği başkanı M. Yazar'ın çıkışlarından da anlaşılabileceği gibi, büyük burjuvazinin önemli kesimleri bile Özal hükümetinin ekonomik politikasının başarısından umut kesmişlerdir. Öte yandan Türk-İş yönetimi sendikal hareketi Özal hükümetiyle uzlaştırmak için giriştiği tüm çabalarda başarısız kalmış, sonuçta tabanın ve sendikacıların baskısıyla hükümete karşı tutum almıştır. Özal hükümetinin karşıtlarının cephesi hızla genişlemektedir. Bu durum ANAP içindeki çelişkilerin de keskinleşmesine yol açıyor. Bu çelişkiler geçtiğimiz haftalarda, Maliye ve Gümrük

18

Bakanı Vural Arıkan'ın hükümetin kimi politikalarına karşı çıkması ve Türkiye'de işkence yapıldığını açıklaması üzerine, Evren-Özal "işbirliğiyle zorla görevden alınmasına kadar vardı. Öte yandan tüm çabalara karşın parlamentonun düzmece niteliğinin üzeri örtülmemiştir. Faşist diktatörlük parlamentosuna saygınlık kazandıramamıştır. 25 Mart yerel seçimleri sonucunda açıkça ortaya çıktığı gibi, gerçek muhalefet parlamento dışındadır. Parlamento dışındaki yasal muhalefet partilerini, bir erken seçime gitmeden, düzmece parlamentoyla bütünleştirme, rejime böylece geçici de olsa bir istikrar kazandırma çabaları da, en azından şimdilik, sonuç vermemiş, tam tersine Halkçı Parti'nin sert kavgalarla bölünmesinde

görüldüğü gibi yeni bunalım etmenleri oluşturmuştur. Şimdi, Özal hükümetinden yaka silken ve tepkisini her geçen gün daha yüksek sesle dile getiren halkın karşısında, faşist diktatörlüğün, bu parlamento içinden kendine özlediği politik istikran sağlayacak başka bir hükümet oluşturması da olanaksızdır.

Tüm bunlardan çıkan sonuç, faşist diktatörlüğün önemli öğelerinden biri olan Özal hükümeti ile düzmece parlamentonun bugün bir bunalım içinde olduğudur. Gözle görülür gelecekte geniş yığınların ekonomik durumunda, küçük de olsa, bir iyileştirmenin olanaksızlığı, halkın sabrının tükenmesi, faşist diktatörlüğün böylesi bir bunalımı önlemek için manevra yapma olanaklarını son derece azaltmaktadır.

Değerli yoldaşlar,

Bugün durumun özgüllüğü, diktatörlüğün kurumlaşma çabalarının, onun zayıflaması ile iç içe geçmesi ve böylece birbirini etkileyen ve birbirinden etkilenen iki yöne sahip bir sürecin ortaya çıkmasıdır.

Bunun sonucunda diktatörlük iki yönlü bu çelişkili sürecin zorunlu kıldığı iki yöntemi bir arada uygulamaya çalışıyor. Bunlar,

"demokrasiye geçiş" manevrası ve baskı ve terör yöntemleridir. Her iki yöntem de son çözümlemede diktatörlüğün zayıflaması sürecini hızlandırmaktadır.

Partimizin çok önceden belirttiği gibi iç ve dış koşullar Türkiye'de uzun süre çıplak bir diktatörlüğü ayakta tutmaya elvermediği için, emperyalizm ve işbirlikçi oligarşi "demokrasiye ge-

çış" manevrasına başvurmak zorunda kalmıştı. Bu durum günümüzde faşizmin genel olarak zayıf olma özelliği ile de uygundu , Bilindiği gibi bu manevra sonucunda demokrasi güçleri için bir dizi olanak belirmişti, bu bugün de söz konusudur.

Faşist diktatörlük bir süredir bu iki yoldan değişen iç ve dış koşullara ayak uydurmaya çalışmaktadır. Ne var ki, her iki yöndeki çabaların çıkış noktasının bir ve aynı olgu olması, yani diktatörlüğün zayıflığını gidermeyi amaçlaması, bir savunma çabası olması ve sürecin kendi içinde çelişkili olması sonucunda, rejim umduğunun tersine daha da zayıflamaktadır. "Demokrasiye geçiş manevrası" faşist kurumlaşmayı, bu kurumlaşma çabası da demokrasi oyununu bozan etmenler yaratmaktadır.

Geçtiğimiz dönemde DYP'nin Anayasa Mahkemesi'nde beraat ettirilmesi, legal basında ilerici görüşlerin bir ölçüde savunulmasına göz yumulması, ilk kez bir grev izni verilmesi, DİSK yöneticilerinin salıverilmesi, öte yandan yeni bir Barış Derneği davası açılması, valilere uygulamalarında sorumsuzluk tanınması, polis örgütünde MHP'lilerin üst görevlere getirilmesi, son olarak Kürdistan'da rejime bağlı sivil silahlı çeteler oluşturulması gibi olgular sürecin çelişkili niteliğini gözler önüne sermektedir.

Söz konusu çelişkili iki yönün birini mutlaklaştırmak bugün için büyük bir yanılgı olur. Her ikisini de dikkate almak zorunludur.

Bugün demokrasiye geçiş manevrasını mutlaklaştıranlar, "faşizm bitti" diyorlar, rejimde ilerleyen bir liberalleşme görüyorlar, bu sürecin

giderek demokrasi getireceğini umuyorlar. Bu yaklaşım, faşist terörün aralıksız sürdüğünü gözlerden gizliyor, MK'nin 2. Plenum raporunda ayrıntılı biçimde sergilediğimiz faşist baskı aygıtlarını kurumlaştırma çabalan karşısında kayıtsız kalmayı getiriyor, halkı pasifizme itiyor ve yarın diktatörlüğün manevradan vazgeçmesi ve faşist terörün çok daha azgınlaşması karşısında hazırlıksız yakalanma tehlikesini getiriyor.

Faşist diktatörlüklerin bir "demokrasiye geçiş" manevrasına, göstermelik bir demokrasi oyununa başvurmaları karşısında, kimi oportünist grupların ve burjuva liberallerinin görünüşe aldanıp "faşizm

20

bitti" yanılgısına kapılabildiklerini, yakın geçmişte Portekiz ve Yunanistan'da da gördük. Portekiz'de Salazar faşizminin son döneminde kurulan Caetano hükümetini ve Yunanistan'da Albaylar Cuntası'nın son döneminde kurulan Markizinis hükümetini, faşizmin sona ermesi olarak değerlendirenler olmuştu. Bu unsurlar her iki ülkede de halkın demokrasi savaşımını yükseltmesini önleyici bir işlev gördüler. Ne var ki, demokrasiye ancak Portekiz'de de, Yunanistan'da da faşistlerin tasfiye edilmesinden sonra geçilebildi. Demokratik kurumlar ancak bundan sonra oluşabildi.

Gerçekten demokrasiye geçiliyor mu? Bunu saptamanın bir ölçütü de, sürecin öznesi kimdir, onu son çözümlemede kim belirtiyor, süreç kimin denetiminde ilerliyor sorusunu yanıtlamaktır. Bugün Türkiye'deki sürecin çelişkili karakterine rağmen, süreci belirleyenin

son çözümlemede henüz işbirlikçi oligarşi olduğu tartışma götürmez. Onun amacı ise açıktır: Burjuva anlamda görece bir ekonomik ve politik istikrar sağlamak.

Eğer bunu sağlayabilirse, o zaman faşizmi kaldırıp kaldırmamaya karar verebileceği, kendisi için uygun koşullar oluşmuş olacaktır. Kuşkusuz onu buna zorlayan etmenler de vardır. Öte yandan faşist yönetimin istemlerinden bağımsız olarak, uluslararası durum nedeniyle, emperyalizm ve işbirlikçi oligarşi çıkan burada görüyorsa, ekonomik, politik istikran sağlama amacına tam varamamış olmasına karşın da, faşizmi kaldırmak isteyebilir. Fakat her durumda onlar faşizmin yıkılması yada çözülmesi sonucu doğuracak gelişmeleri şiddetle ezmeyi amaçlıyor. Açıkladık ki, ekonomik ve politik istikran sağlamak bugünkü koşullarda rejim için olanaksızdır. Zaten şu anda ilerleyen sürecin iki çelişkili yöne sahip olması, aynı zamanda da bununla bağlıdır.

Bugün Türkiye'deki rejimin düne oranla liberalleştiğini savunanlar, devletteki faşist kurumlaşmaya ve 1982 Anayasası'nın bu kurumlaşmaya ve faşist teröre olanak veren niteliğine gözlerini kapatanlar, aynı zamanda demokratikleşme ile "sivilleşme" yi özdeş sayıyorlar. Bu yanılgı, hem ANAP gibi, IMF ile, militarist generallerle sıkı sıkıya bağlı, Evren kliğinin dış ve iç politikada attığı tüm halk ve

vatan düşmanı adımları destekleyen, Amerikana kozmopolitlerin, fanatik dinci gericiilerin ve ırka faşistlerin bir koalisyonu olan bir partinin demokratik bir işlev görebileceği yanılgısını getiriyor. Hem de ordunun tamamen kışlaya dönmesi ile demokrasiye geçiş sürecinin tamamlanabileceği varsayımını savunmaya yol açıyor. Oysa bugün tepesi tamamen politikanın içinde olan ve oradan çıkmaya hiç niyeti olmayan ordunun kışlaya dönmesi, kendi başına hiçbir demokratik sonuç doğurmaz. Ordunun politik yaşama gerici müdahalelerini önlemez. Tersine ordu içindeki ilerici, yurtsever yöndeki kaçınılmaz politikleşme eğilimini kışlanın duvarları arasına hapsedmek, ilerici yurtsever subayların sivil demokrasi güçleriyle bağlaşmasını önlemek isteyenlere yarar.

Demokrasinin ordunun gerici, faşist yöndeki müdahalelerinden kurtarılması, ancak onun Amerikancı ve faşist subaylardan temizlenmesiyle olanaklı olur. Kalıcı bir demokrasiye ancak yurtsever subayların halkla birleşmesiyle ulaşılabilir. TKP, o nedenle yurtsever subaylarla işbirliğini ve onların da katılacağı ulusal bir hükümeti savundu ve savunuyor.

Faşizmin kurumlaşma çabalarını mutlaklaştıranlar, rejimde hiçbir yeni unsur olmadığı savunarak "sol" çevreler ise, rejimin zayıfladığını görmüyor. Onun yapmak zorunda kaldığı manevradan, onu daha da zayıflatmak için yararlanmanın olanaklı olduğunu göz ardı ediyorlar. Elbette, bu olanakları faşist diktatörlüğün genel olarak zayıflaması yaratıyor, ama bunun getirdiği yasal-yasadışı tüm olanakları yeterince değerlendirmek her zaman demokrasi güçlerinin bilinçli çabalarına

bağlı kalıyor. Söz konusu yasal olanaklar pamuk ipliğine bağlıdır, ama örneğin Türk-İş'in İstanbul toplantısındaki bilinçli işçilerin girişiminin, aydınların demokrasi çıkışının, yerel seçimlerin sağladığı politik aktivite olanaklarının, üniversitelerdeki "dilekçe" eylemlerinin, demokrasi savaşımı açısından taşıdığı önem de ortadadır.

Şimdi önemli olan şunu görmektir: Bugün ekonomik ve sosyal bunalım öylesine hızla derinleşmektedir ki, iç ve dış politik durum öylesine karmaşık ve çelişkilidir ki, söz konusu ikili sürecin, planla-

22

yıcılarının ve yürütücülerinin istek ve iradeleri dışında, yeni gelişmelere yol açması olanaklıdır. Faşist rejim bunalım içindedir, ama temel soru, gene, diktatörlük karşıtı güçlerin birliğinin ne ölçüde sağlanacağı, solun buradaki konumunun ne denli etkili olacağı, yığınların ne denli hareketlendirilebileceği sorusudur. Sonucu belirleyecek olan budur.

Bugün Evren-Özal ikilisi, ANAP hükümetinin tüm yıpranmışlığına ve başarısızlığına karşın, 1988'e kadar işbaşında kalmasını istiyor. Evren, erken seçim istemim dile getirenleri kabaca tehdit ediyor. Buna karşılık diktatörlük karşıtı güçlerin hiçbiri 1988'e kadar beklenmesini istememektedir. Ne var ki, yasal muhalefet partileri şu anda ne yapılması gerektiği konusunda yeterince kararlı davranamamaktadırlar. Bunlar ANAP'ın daha da yıpranmasının, kendiliğinden, kendi şanslarını artıracığını umarak, bir süre daha

beklemeyi yeğlemek, militarist generallerle aralarını daha da bozmayı göze alamamaktadırlar. Oysa halk bu muhalefet partilerinden, kendi yöneticilerinin bile açıkladığı gibi, bir an önce kurtulmak istemi ulusal çapta bir istem haline gelmektedir.

Öte yandan işçi ve öteki emekçilerin sıralarında beliren, yasal olanakları ekonomik ve sosyal hakları için daha çok kullanma, bu doğrultuda baskı yapma eğilimi güçlenmektedir. Önümüzdeki dönemde sendikal hareketin rejimin denetimi dışına taşması, aydın hareketinin yeni bir boyuta yükselmesi, üniversite gençliğinin hareketlenmesi, Kürt halkının sıralarında ulusal direniş bilincinin yükselmesi beklenebilir.

Tüm bu farklı hareketleri ve tüm diktatörlük karşıtı güçleri somut anti faşist bir hedefte birleştirebilmek için sol güçlerin birlik yönünde her zamankinden daha çok çaba harcamaları gerekiyor.

Dış politikada gerginlikleri artıran serüvenci gidiş Türk-Amerikan ilişkilerindeki son gelişmelerin dersleri, rejimin burjuva ve küçük burjuva karşıtları ve ordu içindeki yurtsever Kemalistler için öğretici olmalıdır. Olmalıdır, çünkü Evren-Özal diktatörlüğünün dış politikada şimdi attıkları ve atmaya hazırlandıkları-

rı adımlar, Pentagon'un savaş hazırlıklarıyla çok daha sıkı bir uyum içindedir. Ve halkımız açısından çok daha tehlikeli sonuçlara gebe dir, ülkemizi çok daha onursuz ve sefil durumlara sürüklemeye aday dır.

Amerikan isteklerine yanıt vermek, Evren-Özal ikilisinin varlık koşuludur. Bu öylesine onursuz bir dış politikadır ki, içinde kendi karşıttan üzerinde en barbar işkenceleri uygulayanlar, yalnızca "biz Türk değil, Kürtüz ve Kürt kalmak istiyoruz" dedikleri için insanları kırımdan geçirenler, kendilerinin yıllardır "ak" dedikleri, üzerinde fırtınalar kopardıkları bir konuda, ABD, şu ya da bu nedenden, "hayır, kara" deyiverince, seslerim kısmaaktadırlar. Washington'un her türlü aşağılayıcı tutumunu sineye çekmekte ve sonuçta gene onun istediklerini harfiyen uygulamaktadırlar.

Nedir bunlar?

Birincisi, halktan, partilerden ve subaylardan gizli olarak, kapalı kapılar ardında ABD ile yeni anlaşmalar yapılmakta, topraklarımıza nükleer roketler, uzay savaşı silahları, kimyasal silahlar yerleştirilmek istenmektedir.

İkincisi, kara, deniz ve havaların her yıl daha saldırgan, daha geniş kapsamlı, daha gerginlik yaratıcı biçimde düzenlenen NATO manevralarına boydan boya açılarak, NATO ve Varşova paktlarının bir değme noktası olan ülkemiz, savaş alanına çevrilmek istenmektedir.

Üçüncüsü, ABD'nin istekleri doğrultusunda, Pakistan, Mısır ve Suudi Arabistan ile hızla askersel-politik ilişkiler geliştirilerek, Ortadoğu'da gericici bir askersel pakt oluşturmaya çalışılmaktadır. Böylece, bölgedeki ilerici rejimler, Arap ve Kürt ulusal hareketi gericilik tarafından kuşatılmak, geriletilip ezilmek, ABD'nin ve NATO'nun bölgedeki askersel varlığını güçlendirecek koşullar yaratılmak

istenmekte ve uzun erimde, NATO'nun Sovyetler Birliği'ne karşı planladığı saldıñ savaşları için cephe gerisinin sağlama alınması amaçlanmaktadır. Tüm bunlar yalnızca tüm komşularımızla ilişkilerimizin olağanüstü gerginleşmesini getirmekle kalmayacak, ÷lkemiz, Siyonist İs-

24

rail'in yanı sıra bölge halklarının başına cellat yapılacaktır. Bu planlarla bağlı olarak, militarist generaller şimdi petrol zengini Suudi Arabistan'a, işçilerimizden sonra dolar karşılığı asker ve subay "ihraç etmeye" başlamıştır. Asker ve subaylarımıza gerici Arap sultanlarının fedailiği rolü biçilmektedir.

Dördüncüsü, Türkiye'nin gerek Batı'daki, gerekse Ortadoğu'daki kapitalist ÷lkelerle olan ilişkilerinde, şimdi giderek silah ticareti, silah yapım işleri öne çıkmaktadır. Dış ekonomik ve dış politik ilişkiler askerileştirilmektedir. Milyarlar silahlanmaya akıtılmaktadır.

Silahlanmanın böylesine vurgu kazanması nesnel olarak, içerde gericiiliği ve faşizmi azgınlaştıran, dışarıda serüvenciliği özendiren bir etmendir.

Beřincisi, Türkiye'nin, tüm dış politikasını ABD çıkarlarıyla uyumlaştırmayı kendine temel ilke yapması, Ege Denizi ve Kıbrıs sorunlarının kangrenleşmesine, her an yeni serüvenlere gebe bir nitelik kazanmasına yol açmaktadır. ABD bu konularda her zaman olduğu gibi ikili oynamakta ve Türkiye'den yana görüñdüđu her durumda, karşılığında yeni ödünler almaktadır. Kuzey Kıbrıs daha

şimdiden fiilen Amerika'nın batmaz bir uçak gemisine dönmüştür bile. Burada Amerika tarafından bir askeri havaalanı, iki denizaltı üssü ve bir radar tesisi yapılmaktadır. Ege ordusundan birlikler ABD'nin isteği doğrultusunda Doğu Anadolu'ya kaydırılmaktadır.

Evren-Özal ikilisi, "Sovyet Tehdidi", "Ermeni-Kürt-Yunan tehlikesi" yalanları ile, her zaman düzmece düşmanlar bulmakta, halkı ve subayları bu sahte düşmanlara karşı şartlandırıp bir sağa, bir sola koşturmaktadır. Ama her seferinde, görülmektedir ki, bu "düşman"lara karşı attıkları adımlar, Amerikan çıkar ve planlarıyla tam bir uyum içinde olmakta ve sonuçta ülkemizdeki ve bölgedeki Amerikan askersel varlığı artmaktadır.

Gerçek düşmanın ABD emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileri olduğu görülmediği sürece, her sefer bir başka "düşman"ın peşinde oradan oraya koşturup tükenmekten kurtulunamaz, ülkemizin hiç-

25

bir komşusuyla ilişkileri istikrar ve güven kazanamaz. Barış koru namaz.

Barış savaşımına daha çok katkıda bulunmak zorundayız

Türk dış politikasının tehlikeli niteliği her şeyden önce Amerikan emperyalizmine bağımlılıktan kaynaklanıyor. Ve şimdi Reagan'ın ABD başkanlığına yeniden seçilmesi, tüm dünya halklarının olduğu gibi, halkımızın sorunlarını da artıracaktır. Reagan yönetimi gerginlik ve çatışma yanlısı politikasını sürdürüyor. Bu yönetim geçen dönem

içinde Sovyetler Birliği'nin getirdiği tüm barışçı görüşme önerilerini reddetti. Tam tersine silahlanma harcamalarını %7 daha artırarak, yaklaşık 300 milyar dolara çıkardı. Uzayın silahlandırılması projelerine hız verdi. B. Avrupa'ya Pershing ve Cruise roketleri yerleştirmeyi sürdürüyor, şimdi NATO'nun sosyalist ülkelerle olan sınırlarına patlayıcı boru hatları döşemeye çalışıyor. NATO bu sonbahar aylarında bu sınırlarda 300 bin askerin katıldığı ve nükleer silahlara kadar her türlü silahın denendiği savaş sonrası dönemin en büyük manevralarını yürütüyor. Washington, F. Almanya'daki intikamcı çevrelere destek vererek, Avrupa'daki sınırlan tartışma konusu yapmaya çalışıyor. "Terörizme karşı savaş" adı altında devlet terörizmini yaygınlaştırıyor. Nikaragua halkının kendi geleceğini belirlemesini, özgürlük ve demokrasi içinde yaşamasını zorbalıkla önlemek için her yola başvuruyor.

ABD yönetimi öte yandan faiz oranlarını yükselterek doların değerinin yapay olarak yükselmesine yol açıyor, bu yoldan kendi silahlanma harcamalarını öteki kapitalist ülkelerin, bu arada ülkemizin sırtından finanse etmeye çalışıyor. Böylece dev dış borçlara sahip bizim gibi ülkelerin durumu daha da kötüleşiyor.

Buna karşılık sosyalist ülkelerin, başta Sovyetler Birliği'nin izlediği dış politikanın barışçı, hümanist niteliği bugün artık çok daha geniş çevrelerce kabul ediliyor. Sosyalist ülkelerin barışçı önerilerine benzer öneriler getiren ülkelerin sayısı artıyor. Kapitalizmin ana ülkelerinde yığinsal barış hareketi savaşımını yükseltiyor.

B. Avrupa'ya yerleştirilen yeni Amerikan roketlerinin sökülmesi, nükleer silahlanma yarışının durdurulması, tüm nükleer güç sahibi ülkelerin SSCB'nin örneğini izleyerek silaha ilk başvurmama sözü vermesi, Avrupa ve Balkanlar'ın nükleer silahsız bölge yapılması, uzayın silahlandırılmasının önlenmesi için verilen savaşımlara daha çok katkıda bulunmak için her çabayı göstermeliyiz.

Yoldaşlar,

Sovyetler Birliği'nin Temmuz ayında getirdiği Ortadoğu sorununun zm için öneri paketi, bölgemizde çok geniş yankı buldu. Partimiz bu nerileri tüm gücüyle destekliyor. Çünkü bu neriler Ortadoğu'da kalıcı bir bansın yolunu gösteriyor. Ortadoğu'da kalıcı bir barış Türkiye'nin ulusal güvenliğini yakından ilgilendiriyor.

Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu sorununun zm ile ilgili önerilerinin bölge devletlerinin sıralarında çok olumlu karşılanması, Lübnan'dan tası tarağı toplayıp kaçmak zorunda kalan, Arap devletlerim İsrail ile tek tek anlaşmalar imzalamaya zorlama planı iflas eden ABD'ni telaşlandırıyor. Washington şimdi bölgede yeni gerginlikler yaratmak için çalışıyor, işte bu bağlamada Evren- zal ikilisinin Irak topraklarında askeri operasyonlara girişmesi, bölgede sivil terörist çeteler oluşturması, İran ve özellikle Suriye ile ilişkileri gerginleştirici adımlar atması, Washington için biçilmiş bir kaftan oluyor.

ABD Dışışleri Bakan yardımcılarından R Burt'un "Türkiye ile kontr-terörizm konusunda işbirliği yapıyoruz" yollu açıklaması, Türkiye'yi bölgede ulusal kurtuluş hareketine karşı bir jandarma yapma planlarını açığa vuruyor.

Bugün Türkiye barış güçlerinin bu nedenlerle de Kürdistan'da ki kırıma karşı çıkmaları, Kürt ulusu üzerindeki şoven baskıların sona ermesini talep etmeleri zorunludur. Bugün Türk, Kürt, Arap tüm Ortadoğu halkları arasındaki dayanışma ne denli güçlü olursa, Washington'un provokasyonları o denli başarısız kalacak, bölgede kalıcı bir barışa o denli kolay ulaşılacaktır. Sovyetler Birliği'nin BM 39. Genel Kurulu'na sunduğu "devlet terörizminin yasaklanmasına

27

ilişkin önerinin desteklenmesi, bu çabalan daha da güçlendirecektir.

Değerli yoldaşlar,

Özal hükümeti Sovyetler Birliği ile 12 Eylül 1980'den bu yana gerilemiş olan ekonomik ilişkileri yeniden canlandırmaktan yana olduğunu açıklıyor. Bunun çeşitli nedenleri vardır. ABD, AET ülkeleri kendi çıkartan gereği bir dizi Türk dışsatım ürününe ambargo koyuyorlar. Sonra Türkiye'de öyle bir durum oluşmuştur ki, dışsatım artışında süreklilik sağlanması sorunu, ekonomi için varlık-yokluk sorunu durumuna gelmiştir. O nedenle holdinglerin şimdi "Sovyet pazarının ne denli büyük olduğunu" keşfetmeleri şaşırtıcı değildir. Bu durum bizim baştan beri savunduğumuz gerçeği, Türkiye ile sosyalist

komşuları arasında barış içinde yan yana yaşamaktan, dostluk ve işbirliğinden başka mantıklı bir alternatif olmadığı saptamasını bir kere daha doğruluyor. Ama şurası açıktır ki, Türkiye ABD'nin antisovyetik gerginlik politikasına katıldığı sürece, bu ilişkiler olumlu bir doğrultuda gelişemez.

Evren-Özal ikilisi her fırsatta Washington'da tezgahlanmış, antisovyetik yalanları seslendirmekten geri durmuyorlar. Pentagon'un "Türkiye'nin doğusunda Sovyetler Birliği'ne karşı boşluk vardır" yalanlarına katılıyorlar. CIA'nin, Ağca'nın "itiraflarına" dayanarak tezgahladığı, sosyalist Bulgaristan'a yönelik saldırgan kampanyaya omuz veriyorlar. Oysa bugün tüm halkımız görüyor, sosyalist komşularımızdan Türkiye'ye en küçük de olsa bir tehdit değil, elektrik hatları, doğal gaz boru hatları, krom fabrikaları geliyor. Dostluk eli, işbirliği önerileri uzatılıyor.

Şimdi burada altı çizilmesi gereken bir olgu vardır: Bugün Amerikan yetiştirmesi Enka holding vb. sosyalist ülkelerle ticaret ve ekonomik işbirliği için kollan sıvarken, demokrasi güçleri içinde yer alan kimi çevrelerin, büyük komşumuz Sovyetler Birliği hakkında halâ 1945'lerin, 1950'lerin kalıplarıyla, soğuk savaş yıllarında oluşmuş önyargılarla düşünüp, davranmayı sürdürmesinin anlamsızlığı apaçık ortada değil midir? Bizce artık Türk-Sovyet dostluğunun ulusal çıkartanınıza uygunluğu herkes tarafından kavranmak ve bunun

pekişmesi savunulmalıdır. "iki süper devlet" masallarını yaşam eskitmiş, yalanlamıştır. Washington'da üretilen yalanlardan başka bu tezleri doğrulayan olgu yoktur.

ABD Türkiye'ye, yalnızca silah satmak için verdiği ve yurtdışındaki işçilerimizin bir yılda gönderdikleri dövizin yansı kadar bile tutmayan krediler için, ulusal egemenliğimizi hiçe sayan koşullar dayatırken, Sovyetler Birliği'nin, milyonlarca aileye yaşamı zindan eden konut sorununu hafifletici doğrultuda, elverişli koşullarla, ülkemizde her yıl 300 bin dayanıklı konut üretme önerisi getirmesi bunun çok çarpıcı bir örneğidir.

Türk-Sovyet ilişkilerinin gelişmesi her zaman halkımızın çıkarıdır. Bu ilişkileri bozmak isteyenler, her zaman halkın ve ülkenin düşmanları oldukları kanıtlanmış olanlar olmuştur.

Ufukta görünen ekonomik çöküş tehlikesi

Özal hükümeti halka tek basan vaat ettiği alanda, ekonomi alanında şimdilik tamamen başarısızdır. Geçen bir yıl içinde bir avuç azınlık dışında herkesin ekonomik ve sosyal durumu daha da kötüleşti. Özal yıl başında 1984'de enflasyon hızının %25 olacağını vaat etmişti.

Şimdi hükümet organları bile enflasyon hızının en az %50 olduğunu itiraf ediyorlar. Söz konusu olan %100'lük bir "yanılma"-dır. Bugün bu hükümeti var gücüyle destekleyen çevrelerin sözcüleri bile, Özal'ın 1981 - 82'de uyguladığı ve o yıllarda enflasyon hızının bir ölçüde azaltılmasını sağlayan önlemlerin, şimdi aynı sonucu vermediğini,

yani Özal politikasının çaresiz olduğunu belirtiyorlar. Biz bunu daha yıl başında MK1. Plenumunda okuduğumuz raporda öngörmüştük. Şimdi enflasyon hızı 1978-79 düzeyindedir. Öte yandan toplam reel tasarruf donmuştur, artmamaktadır. Faiz oranları azalma değil, artma eğilimi göstermektedir, işçi döviz, turizm, dış müteahhitlik ve taşımacılık gelirleri azalmaktadır. Toplam yatırımlar ve bunlar içindeki özel sektörün payı sürekli gerilemektedir. Tarımsal üretimde gerileme görülmektedir. 1984 bütçesinde %22 olan yatırım ödenekleri, 1985 bütçesinde %17'ye indirilmiş

29

tir. Bugün reel yatırımlar halâ 1978 düzeyinin altındadır. Bu koşullarda ulusal gelirin arttığına ve ekonomik durumunu iyiye gittiğine ilişkin resmi açıklamaların hiçbir inandırıcı yanı yoktur. Özal ekonomisindeki tek "olumlu" gösterge dışsatım artışıdır. Bu artışın ne pahasına sağlandığını salt şu veriler bile çok çarpıcı gösteriyor: Sebze ve meyve dışsatımına ilişkin 1983 ve 1984'ün ilk 7 aylık verileri incelediğinde, 1983'de 1 dolar kazanmak için 0,8 kg. ürün satılması yeterliyken, bu rakkamın 1984'de 2,4 kg.'a çıktığı, yani üç kat arttığı görülüyor. Basan dedikleri budur!

Öte yandan içerde üretim ve yatırım artışı ile desteklenmediği için dışsatımdaki artışın kalıcı olmayacağını, bugün büyük sermayenin sözcüleri de dile getiriyorlar.

Halkın alın terinin böyle yok pahasına dışarı satılması kimin işine yarıyor? iki veri bu sorunun yanıtını ortaya çıkarıyor.

1) Türkiye 1980'de yarım milyar dolar dış borç ödemişken, 1984'de yaklaşık 2,5 milyar ödemiştir. Emperyalizm, haciz memuru Özal eliyle, el koyduğu miktarı tam 5 kat artırmıştır. Üstelik dış borçları düzenli ödemekle övünenler, dış borçların azalmadığını, tersine daha da arttığını halktan gizliyorlar. Türkiye'nin dış borçlarının 1989'da 30 milyar dolara çıkması bekleniyor. Bu, ülkemizin bugünkü hükümet altında, uluslararası finans-kapitalin kamçısının sırtında şaklamasından hiçbir zaman kurtulamayacağını kanıtlıyor.

2) Özal'ın dış ticaret tekeli haline getirdiği 17 holdinge bu yıl içinde devlet kasasından 750 milyar lira dışsatım sübvansiyonu sağlanmıştır. Bu holdingler bugün dışsatımın yaklaşık yarısını denetimlerine almışlardır. Günaşırı yapılan zamlarla, ücret, maaş ve taban fiyatlarının düşük tutulmasıyla, köylünün, işçinin, memurun alacaklarının bono ile ödenmesiyle vb. yollardan toplanan fonlar, bu holdinglere sunulmaktadır. Devletin kasası bu holdinglerin kasası haline gelmiştir. Bu koşullarda enflasyonun aşağı çekilmesinin olanaksız olduğu açıktır.

Şimdi yeni denenen, pahalılaşan malları ithal etme yolu da çıkmazdadır. ABD'den politikacı ithal etmek politikayı ucuzlatmıştır,

ama peynir, et ithal etmek halkın ekmeğini ucuzlatmaz. Her şeyi ithal edemezsiniz!

Özal hükümeti, aslında, ekonomide değil birkaç yıl sonrasını, birkaç ay sonrasını bile görememektedir. 1985'de döviz durumundaki, dış piyasalardaki, küçük de olsa, olumsuz gelişmeler, içerde çok büyük olumsuz sonuçlara yol açabilir. Banka sistemi uzun süredir bir krizin eşiğinde sallanıp durmaktadır. Devletin iç borçlanması dev boyutlara varmıştır. Özal hükümeti yakın bir gelecekte, ya karşılıksız para basmayı artırıp enflasyonun tamamen denetimden çıkmasına yol açmak, ya da vadesi gelen iç borçlanın kesinlikle ödememek alternatifi ile karşı karşıya kalacaktır.

Tüm bu etmenlere, Özal hükümetinin ekonomideki çeşitli yapılara (KİT'ler, ulusal sanayi kuruluşları, tarımda küçük üretim vb.) indirdiği ağır darbelerin yıkıcı sonuçları eklenmelidir. Şimdi Katma Değer Vergisi uygulaması ile ticaretteki tekel dışı kesimlere ve sanayideki küçük üreticilere, Tarım Reformu yasası ile de tanıtıdaki küçük üreticilere yeni darbeler indirilmesi planlanıyor. Ne var ki, eski yapılar yıkılmakta, ama yerine yenileri konmamaktadır. Beklendiğinin tersine yabana ve yerli tekelci sermaye "büyük yatırım hamleleri" girmemektedir.(Bugünün koşullarında bu, Reagan'dan barışçı Evren'den demokrat olmasını beklemek gibi bir şeydir).

Tüm bu sayılanlar birleştiğinde ekonomide bir çöküş tehlikesinin ufukta görüldüğünü söylemek hiç de abartma olmamaktadır.

Bu olumsuz koşullarda iki alanda emperyalist girişimler

yoğunlaşmaktadır: 1) Dış ticaretimizi, giderek bankacılık sistemimizi

denetimlerine almayı amaçlayan ABD bankalarının, Türkiye'de küçük sermayelerle büyük işler çevirmesi, 2) Silah üretimi ve montajı alanında ilerleyen projeler.

Bu, üretici olmayan, asalak, dolayısıyla gericiliği, faşizmi besleyen alanlardaki emperyalist etkinliklere bir yandan işbirlikçi yerli holdingler, bir yandan da Arap büyük sermayesi çekilmektedir. Bu gelişmeler Washington'un ve işbirlikçilerinin bölgedeki askersel-politik planlarıyla da uyum içindedir. Öte yandan, bir yasal muhalefet partisinin sözcüsünün de belirttiği gibi, şimdi uygulamaya sokulan

31

5. Beş yıllık plan, "yabana işbirliği ile hazırlanmış Türkiye'yi çökertme stratejisidir".

Biz komünistlerin baştan beri emperyalist tekellere, silahlanma harcamalarının artmasına, ABD'ye bağımlılığa ardıcıl karşı çıkışımızın ne denli haklı ve yerinde olduğu, bugün bu gelişmelerle acı bir biçimde de olsa kanıtlanıyor. Bu durum, tüm yurtseverlere Amerikan emperyalizmine karşı savaşımı yükseltmek için bir uyarı olmalıdır.

Her alanda çürüme ve yozlaşma

İşçilerin ve öteki emekçilerin yaşam koşullarının Evren-Özal yönetimi altında ne denli dayanılmaz duruma geldiğini bugün tekelci burjuvazinin gazeteleri bile dile getiriyorlar. Bu artık saklanamaz olmuştur. Şimdi yapılmak istenen, bu saklanamaz gerçeğin elden geldiğince rejimi tehdit eden bir etmen olmaktan çıkarılmasıdır. Bu amaçla, ekonomik ve politik baskı sisteminin yarattığı toplumsal çürüme ve yozlaşma eğilimi bilinçli olarak kışkırtılmakta, derinleştirilmektedir. Tekelci basın ve devletin ideolojik aygıtları geleneksel ahlak değerlerim yıkan, yoz, kozmopolit anlayışları bilinçli olarak yaygınlaştırıyorlar. "Güçlü güçsüzü ezmelidir", "Her şey satılabilir, satılmalıdır" gibi ahlak dışı anlayışlar egemen kılınmak, vurgunculuk, yağmacılık, dolandırıcılık, barbarlık, ahlaksızlık en "değerli" ahlak normları yapılmak isteniyor, insanlarımız en küçük çıkar için birbirlerini boğazlayacak, onurlarına kadar her şeylerini satılığa çıkaracak küçük Ceyar'lara dönüştürülmek isteniyor. Ulusun tarihi tepe taklak ediliyor, belleğindeki olumlu her şey silinmeye, kişisizleştiril-meye çalışılıyor.

Öte yandan, bu gelişmelere tepki duyan, geleneksel değer yargılarına bağlı insanlarımız ise fanatik dinci görüşlerle uyuşturulmaya çalıştırılıyor. Bugün kozmopolit değer yargıların yayanlar ile fanatik dincilerin ANAP'da buluşmuş olmaları hiç de rastlantı değildir. Amerikan çıkarları için içerde dindar yurttaşları, dışarıda bölge halklarını kandırabilmek için, doların yeşiline tapanlar İslamın yeşiline

sarıyorlar. ANAP faşist diktatörlüğe sivil kılıf olabilmek için, yığın desteği alabilmek için, yığınları yozlaştırmak, ahlaksızlaştırmak, sersemletmek zorundadır. Bu partinin, halka "Türk-İslam sentezi" diye yutturulmaya çalışılan kadrolarının ana yığını, hiçbir şeye inanmayan, geçmişlerini bile inkara hazır, yağmadan pay almak için bir-araya gelmiş, kaçakçı, rüşvetçi, eşkıya ve dolandırıcılardan oluşan, parayı verenin düdüğünü çalacak yoz bir kadrodur.

Vatanı boydan boya Amerikan üslerine, yağmacı emperyalist sermayeye açanların, Kürt halkını barbarca ezenlerin, yurtdışındaki işçilerimizi "yabancı düşmanları" nın eline teslim edenlerin, bu yaptıklarıyla ulusal onurunun ayaklar altına alınmasının en baş sorumluları olduklarını her yurtsever görmelidir.

"Ekonomiyi Tan gazetesi gibi içaçıcı yapacağız" diyebilen yöneticilere sahip bir partinin kendilerini kandırmaktan başka bir amacı olmadığını dindar yurttaşlarımız görmelidir. Görülmelidir ki, iç ve dış politikada din faktörünün rolünün artması, dindar yurttaşların Amerikancı İslam gericiliğinin politik rolünün artmasını getiriyor. Özal hükümetinin fanatik dincilerin sırtını sıvazlaması, Atatürk'ün laiklik ilkelerine bağlı yurtseverlerin tepkisiyle karşılaşılıyor. Bunlar, şimdi ABD'nin kanatlan altında Özal'la kol kola giren sözde laik Evren'in, militarist generallerin iki yüzlülüğünü de yakından görüyorlar. Ne var ki, bunlar tepkilerim zaman zaman dindar

yurttaşlara yöneltiyorlar. Laiklik ilkelerinin çiğnenmesinin sorumluluğunu bunların varlığına bağlıyorlar.

Biz gerek yurtsever Kemalistlere, gerekse dindar yurttaşlarımıza şöyle seslenmek istiyoruz: Bugünün sorunu din ve devlet işlerinin ne kadar ayrılacağı yada birleşeceği sorunu değil, yurtsever laiklerle dindarların, Amerikancılardan ne kadar ayrılacağı, onursuz bir dış politikaya, emperyalizme kölece bağımlılık ilişkilerine, ekonomik, politik sosyal her alandaki cürüme ve yozlaşmaya karşı komünistlerle, öteki sol güçlerle ne kadar ortak savaşabilecekleri sorunudur.

Değerli yoldaşlar,

Burada iki şeye dikkatinizi çekmek istiyorum: Birincisi, bugün

33

hızla yayılan ahlaksal pürüme ve yozlaşmaya karşı savaşım en başta biz komünistlerin görevidir. Bu savaşımı nasıl başarıyla yürütebiliriz? En başta komünist ahlak normlarına daha sıkı bağlanarak, örnek olma özelliğimizi daha güçlendirerek. Aynı zamanda işçi sınıfının olumlu toplumsal değerlerini, onun dayanışma ve kollektif davranma ruhunu yığınlar içinde yaygınlaştırarak. Yozlaşmanın önüne geçecek ve geleneksel değer yargılarıyla bağlı insanlarımızı olumlu davranışa çekebilmek tek yol budur, her düzeyde, her alanda dayanışma ve kollektif davranma ruhunu yaygınlaştırmaktır. Bu olanaklıdır, çünkü bugün geniş emekçi yığınların nesnel çıkarları ortaktır.

ikincisi, gerek yozlaşmaya karşı duyulan tepkiler, gerekse rejimin ideolojik zayıflığı, giderek daha çok yalana başvurmak zorunda kalması, toplumda olumlu, sol görüşlere karşı ilgi ve özlemi nesnel olarak artırmaktadır. Bu olgu sol güçlerin birliğinin büyük potansiyellerine işaret ediyor.

YİĞİNLARIN İŞ, EKMEK, BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMINA VARGÜCÜMÜZLE ÖNCÜLÜK EDELİM!

Evren Kürt halkını tehdit ve yıldırma amacıyla gittiği Doğu'da yaptığı konuşmalarda, aynı zamanda "Anayasayı deldirtmem", "Erken seçim yaptırtmam", "politik af çıkarttırmam" yollu tehditler de savurdu. Öte yandan faşist diktatörlüğün, 24 Ocak ekonomik politikasının sürdürülmesi için her çabaya başvuracağı açıktır. Türkiye'deki yönetimin, kendi askersel-politik ve ekonomik isteklerine boyun eğmesinden övgüyle sözeden emperyalizmin sözcüleri, aynı zamanda faşist diktatörlüğe ve onun hükümetine destek vermeyi sürdüreceklerini de sık sık belirtiyorlar.

Tüm bunlara karşın, MK 1. Plenumumuzda saptadığımız dört ana savaşım konusunda, durumun, geçen süre içinde faşist diktatörlüğün zararına ve demokrasi güçlerinin yararına geliştiğini söylemek abartma olmayacaktır. Partimizin bunda küçümsenmeyecek rolü oldu. Bugün ortada kolay elde edilebilecek tek bir hedef bile

yoktur. Ama Şimdi tüm bu konularda Evren- zal ikilisinin üzerine daha çok yürümek, daha geniş güçleri bu savaşım hedefleri çevresinde birleştirmek olanaklıdır.

Hiçbir yurtsever, kurt sorununa gözlerini kapayamaz!

Evren- zal ikilisinin Türkiye Kürdistanı'nda ki, bütün yönleriyle aydınlığa kavuŐmamıŐ, istedikleri gibi yorumlayıp gösterdikleri olayları bahane ederek, sanki ülkemize yabana ordular saldırıyormuŐ gibi bir hava yaratarak, Kürt bölgelerinde sürdürdükleri kırımın içyüzü çabuk ortaya çıkacaktır.

TKP'nin Kürt ulusal sorununa, bunun nedenleri ve çözüm yollarına ilişkin görüŐleri net ve açıktır. Ayrıca TKP, ulusal kurtuluş hareketinin haklı savaşımında kullanılan biçimleri terörizm olarak de erlendirmekten de uzaktır. Bu, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin tutumudur. Ama TKP hem uluslararası ve bölgedeki durumu, hem de Türkiye'deki somut durumu dikkate almayan hareketlerin, zamansız eylemlerle, emperyalizme ve faşizme karşı ulusal kurtuluş hareketine zararlar verebileceğini de vurgulamaktadır ve halkın çıkarlarına ters bireysel terörizmin her zaman karŐısındadır.

Ama bugün söz konusu olan, Türk egemen güçlerinin Kürdistan'-da yıllardır sürdürdükleri ağır baskıların, adaletsizliklerin yeni ve üst bir düzeye yükselmesidir. 24 Ocak ekonomik politikası ile Türkiye'nin öteki bölgelerinden çok daha acıklı ve yoksul bir yaşama mahkum

edilen, 12 Eylül 1982'den bu yana üzerlerindeki ulusal baskı kat kat artan Kürt halkı, şimdi toplu kırımlardan geçiriliyor, yerlerinden yurtlarından ediliyor, içerde sıkışan diktatörlük Kürt halkına saldırarak, iki ulusu birbirine düşman ederek rahatlamak istiyor. Bu yolun sonu yoktur. Çünkü Kürt halkı, onun özgürlük istemi, haklı savaşımı yok edilemez. TKP tüm demokrasi güçlerini Kürdistan'da ki kırımın derhal durdurulması için seslerini yükseltmeye çağırıyor. TKP Kürt halkının emperyalizme ve faşizme karşı yarın daha

35

da güçlenecek olan haklı savaşımın her zaman destekleyecektir. Türk ve Kürt demokrasi güçlerinin birliği için her çabayı gösterecektir. Faşist diktatörlüğün Kürdistan'da ki barbarca uygulamaları, gazete sayfalarına bile yansıyan, Kürt köylülerine yapılan düşman muamelesi, Kürt köylerinin boşaltılması, köylülere karşı silahlı çeteler oluşturulması, tüm bunlar daha şimdiden geniş çevrelerde tepki uyandırmıştır. Evren-Özal ikilisinin, Amerikana basınının, bu olaylarla ilgili olarak komünistlere, öteki sol güçlere sosyalist ülkelere yönelik karalama kampanyasına hız vermeleri, geniş demokrasi güçlerinin, Kürt halkına yönelik saldırılarla Washington'un bölgemizdeki saldırgan planları arasındaki bağları daha açık görmesine olanak sağlıyor. SODEP Genel Başkanının "Doğu'daki operasyonlarda SODEP üye ve yöneticilerine de baskı uygulandığını açıklaması, saldırıların tüm demokrasi güçlerine yöneldiğini doğruluyor.

Türk demokrat çevreleri, Kürt halkı üzerinde uygulanan kırım yöntemlerini benimsemediklerim, bugün, "halkın rahatsız edilmemesi gerekir", "Doğu halkına şefkat gösterilmesi gerekir", "Doğunun sosyal-ekonomik kalkındırılması zorunludur" gibi istemleri öne sürerek dile getiriyorlar.

Bunlar elbette soruna olumlu yaklaşımlardır, ama kesinlikle yeterli değildir. Değildir, çünkü sorun Kürt ulusunun varlığının tanınmamak istenmesinden ve onun haklı ulusal, demokratik istemlerinin zorbalıkla bastırılmaya çalışmasından kaynaklanmaktadır. EĞER KÜRTLER ÜZERİNDEKİ ULUSAL BASKILAR OLMASAYDI, BUGÜN KÜRDİSTAN'DA KAN DÖKÜLMEZDİ.

Bugün Kürt ulusal sorunu yeni bir düzeye yükselmiştir ve Türkiye, Kürt sorununun üzeri örtülerek demokrasi yolunda ilerleyemez.

Çünkü sorun üzeri hiçbir şeyle örtülemeyecek kadar ortadadır ve Kürt halkının haklı savaşımını hiçbir baskı ve zorbalık engelleyemez.

O nedenle bugün tüm demokrasi güçlerinin bu soruna ilişkin tutumlarını gözden geçirmeleri, sorunun adını koymaları zorunludur, kaçınılmazdır. Bugün "Doğu'da sosyal-ekonomik kalkınmaya öncelik verilmesi" türünden istemleri, Kürt halkını kandırmak için, sözde bile olsa, Evren'ler, Özal'lar kolaylıkla kabul ettiğine, kabul etmek zorunda kaldığına göre, diktatörlük karşıtı güçler soruna adını koyarak yaklaşmalı, Kürt halkı üzerindeki insanlık dışı baskılara karşı çıkmada zaman yitirmemelidirler. Kürt halkı dostlarını düşmanlarından ayırmak istiyor. Ona yardıma olmak gerekiyor.

TKP'nin savaşım çizgisi, tüm diktatörlük karşıtı güçleri ortak düşmana karşı birleştirmektedir. Partimizin bugün bir yandan Türk demokrat çevrelerle, bir yandan da Kürt ulusal hareketiyle eylem birliği yapmak için ardıcıl çaba harcaması, bu savaşım çizgisiyle bağlıdır ve onun enternasyonalizm ile yurtseverliği birleştirmesinin, tüm halkın ulusal çıkarlarının kararlı savunucusu olmasının en açık göstergesidir.

ABD ile "savunma işbirliği anlaşması" uzatılmamalı, iptal edilmelidir

Türk-Amerikan ilişkilerindeki son gelişmeler çok geniş güçlerin bilincinde şu gerçeklerin daha somut yansımasını getirdi:

Türkiye'nin savunma çıkarları ile ABD'nin çıkarları derinden çelişmektedir. Amerikan yardımına bağlılık Türkiye'nin kendi çıkarlarına uygun bir savunma anlayışı geliştirmesini ve uygulamasını önlemektedir. ABD ile yapılan ikili anlaşmalar yalnızca Amerikan çıkarlarına hizmet etmektedir. Tüm bunlar Türkiye'yi onursuz bir duruma sokmakta ve tehlikeli serüvenlere sürüklemektedir.

ABD ile 1980 yılında yapılmış olan "Savunma işbirliği Anlaşmasının" süresi 29 Mart 1985'te sona ermektedir. Türkiye bu yılbaşına kadar bu anlaşmanın uzatılmasına itiraz edebilir. Geçen 5 yıl bu anlaşmadan ve onun uzantısı olan "Mutabakat Anlaşması"ndan Türkiye'nin hiçbir yarar sağlamadığını kanıtladı. Şimdi SIA'nın yenilenmemesi istemini yükseltmek ülkemizin Amerikan emperyalizminin sömürgesi durumuna düşmesini önlemek isteyen her yurtseverin, her barışseverin önünde duran çok somut bir görevdir.

SIA'ya karşı 1980'de oluşmuş olan hareketi daha geniş ve daha etkili yükseltmek için her çaba gösterilmelidir. Evren-Özal ikilisinin el altından anlaşmayı uzatmasına karşı çıkılmalıdır.

Komünistler halkın pahalılığa ve işsizliğe karşı savaşımını güçlendirmek için her çabayı göstermelidir

Bugün ufukta görünen ekonomik çöküş tehlikesi çok geniş güçleri huzursuz ediyor. Öte yandan geçtiğimiz dönemde IMF'ye karşı tepkilerin daha da genişlediğine tanık olduk. Tüm emekçilerin ekonomik politikaya karşı tepkileri bugün her zamankinden daha büyüktür.

Şimdi tüm diktatörlük karşıtı güçlerin, somut bir ivedi ekonomik önlemler programı çevresinde birleşmesi olanaklıdır. Bize göre böylesi bir program, IMF ile yapılan anlaşmaların iptal edilmesini, dış borç ödemelerinin durdurulmasını, yağma politikasına destek veren tekellerinin eylemlerinin sınırlandırılmasını, büyük vurgunculuğa, kaçakçılığa dayanan kapkaç iç ve dış ticaretin önlenmesini, büyük sermayenin etkili vergilendirilmesini, devlet ekonomik sektörünün güçlendirilmesini hedeflemelidir. Biz ekonomik çöküşü önlemek için alınması gereken ivedi önlemler konusundaki önerilerimizi herkesle tartışmaya hazırız. Özal hükümetinin en kuvvetli yanı gibi gösterilen

ekonomik politika konusunun, onun en zayıf yanı olduğu bugün apaçık ortaya çıkmıştır. O nedenle, diktatörlük karşıtı güçlerin böylesi bir somut ekonomik önlemler programı çevresinde görüş birliğine varmaları, rejime indirilmiş önemli bir darbe olacaktır.

Şimdi tüm parti örgütlerimiz, yığınların ekonomik-sosyal istemleri uğruna savaşımına çok daha büyük bir dikkatle eğilmelidirler.

Ekonomik ve sosyal haklar çevresindeki ajitasyonumuz çok daha ısrarlı ve geniş yürütülmelidir. Kemerleri sıkma politikasına karşı sürdürdüğümüz savaşımı, şimdi en geniş bir kampanyaya yükseltmeliyiz. Bugün en geniş halk yığınları faşist diktatörlüğün, Özal hükümetinin kendilerine hiçbir şey vermeyeceğini görüyorlar, kavrı-

38

yorlar. Komünistlerin görevi, öteki sol güçlerle omuz omuza halka, uğrunda savaşılmadan durumun düzelmeyeceğini, hiçbir hakkın elde edilemeyeceğini göstermektir. Yığınlar kendi çıkartan için diktatörlüğü yıkmamanın zorunluluğunu ancak bu savaşımın içinde kavrayacaklardır.

Sendikal hareketi Evren-Özal ikilisine karşı her çıkışta destekleyeceğiz, sendikal birlik ve demokrasi için savaşacağız

"Serbest toplu sözleşme dönemine geçildi" yalanlarından sonra yapılan hemen hemen tüm sözleşmeler işçi sınıfının sosyal ve ekonomik durumunda hiçbir iyileşmeye yol açmamış, bunlarda, Evren-Özal ikilisinin IMF buyrukları doğrultusunda saptadığı nominal ücret artışlarına bağlı kalınmış, gerçek artışlar enflasyon hızının altında kalmıştır.

Sendikal hareket bu deneyden, komünistlerin baştan beri söyledikleri gibi 2821 ve 2822 sayılı yasalar değişmeden, sıkıyönetim kalkmadan serbest toplu sözleşme yapılamayacağı dersini çıkarmış ve şimdi hükümetin karşısına geçmiştir. Bir yanda, sendikal hareketin tabandan gelen zorlamalarla hükümetin karşısına geçmesi, işçi sınıfının yitirilmiş haklarını yeniden elde etmek istemi ve karşı yanda diktatörlük ve onun engelleyici yasaları, bu durum, rejimin, bunalımını derinleştiren başlıca unsurlardan biridir. Sendikal birliğin zayıflığı ve sendikal hareketin uzlaşmacı, işbirlikçi unsurların varlığı, sendikal hareketin işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda daha etkili savaşımlara atılmasını güçleştiriyor.

Ne var ki, tüm bunlara karşı sendikal hareketin aktif eylemler gerçekleştirmesinin olanakları bugün her zamankinden daha çoktur. Toplu sözleşmelerin işçilerin zararına sonuçlanması kader değildir. Bugün sendikalar arasında sermaye-hükümet cephesinin dayatmalarına karşı koordinasyon, sendikal eylem birliği görüşü güç kazanmaktadır. Grev hakkı elde edilmeden hiçbir olumlu sonuca ulaşamayacağı görülmektedir.

Şimdi Türk-İş içinde eylem koordinasyonunu ve Türk-İş ile Hak-İş ve bağımsız sendikalar arasında sendikal eylem birliğini sağlamak için çabalar daha artırılmalıdır. Sermaye-hükümet cephesinin kıdem tazminatına, emeklilik hakkına yönelik yeni saldırılarına, yığınsal işçi çıkarmalara, işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını IMF nin çizdiği sınırların üzerine çıkarmama çabalarına, sendikal hareketi daha da bölüp parçalama, işçileri sendikalardan soğutma girişimlerine başka türlü karşı konulamaz. Diktatörlüğün sendikalar için birer kelepçe olan yasalarından başka türlü kurtulunamaz.

Sıkıyönetim tarafından ilk grev izninin, göstermelik de olsa verilmiş olması, şimdi her sendikanın grev hakkı için savaşımını daha da yükseltmesini olanaklı kılmaktadır. Grev hakkı ancak grev yapılarak elde edilebilir. Kavel'den bu yana deneyler bunu göstermiştir.

Tüm bunlara ancak işçilerin sendikalarına daha aktif sahip çıkmaları ile, kendi istemlerini her düzeydeki sendika yönetimlerine daha yüksek sesle duyurmalarıyla, sendikalarının kendi istemleri doğrultusundaki her çıkışını aktif desteklemesiyle ulaşılabilir.

Demokratik iç işleyişe sahip olmayan, tabanın sesine kulak vermeyen sendikalar, işçi sınıfının çıkarlarına hizmet edemezler.

Sendikal demokrasi işyerinden başlar. Şimdi işyeri sendika temsilcileri üzerindeki patron ve sıkıyönetim baskılarına karşı durmak, işyeri temsilciliklerinin sendikal etkinliklerini artırmak çok önemli bir

görev olmuştur. Ancak işyerlerindeki güçlü sendikal birliğe danan sendikalar güçlü olabilir.

Önümüzdeki dönemde işyerlerindeki soranlar daha da keskinleşecektir. Parti örgütlerimiz, şimdi fabrika ve işyerlerinde işçilerin birliği, ortak savaşımı için, sendikal savaşımın yükselmesi için daha çok çaba harcamalı, bu yolda ısrarlı, sürekli, planlı bir çalışmayı gerçekleştirmelidirler.

"Hükümet ile diyaloga son!", "DİSK açılsın!" "Özgür toplu sözleşme hakkı, grev hakkı için, yasaların değişmesi için sendikal birlik, aktif savaşım!", "Yetki belirlemede gizli oy, açık sayıma dayalı referan-

40

dum!". Komünistler bu istemlerin yükselmesi için her çabayı gösterecek ve sendikal hareketin her haklı çıkışını var güçleriyle destekleyeceklerdir.

Aydın hareketini korumak ve güçlendirmek her yurtseverin görevidir

1400 aydının ortak dilekçesi ile başlayan aydın hareketi bugün onurlu bir sınav veriyor. Sıkıyönetim mahkemesinde aydınlarımız fasit diktatörlerden hesap soruyorlar, birliklerini koruyor ve güçlendirmeye çalışıyorlar. Fabrikalardaki işçilerin, Anadolu'nun kasabalarına kadar birçok yerde yurtsever, aydın insanlarımızın kendilerine sahip çıkması onları yüreklendiriyor.

Aydınlanınız ulusal çaptaki sorunlara ne denli etkili sahip çıkarlarsa, hareketleri o denli güçlenecektir. Barış için, genel politik af, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü için daha etkili savaşım aydın hareketinin rolünü daha da artıracaktır.

Aydın hareketinin gücü, hangi politik görüşten olursa olsun demokrasi isteyen, halkın ulusal çaptaki soranlarına sahip çıkan aydınların hareketi olmasından geliyor. Aydınların hareketini daha da genişletmek, onu hem bölünmelerden, hem sekte eğilimlerden korumak, aydınların uğradığı baskılara karşı uluslararası dayanışmayı güçlendirmek, biz komünistler ve tüm sol güçler için görevdir.

Hiçbir demagoji genel politik af ve idamlara son verilmesi zorunluluğunun üzerini örtmez

Ülkemizdeki af hareketi ve uluslararası dayanışma hareketi karşısında faşist diktatörlük uzun süredir savunma durumundadır. Faşist MHP'lilerin salıverilmesinden ve "itibarlarının fiilen iade edilmesinden sonra, artık yurtsever tutukluların "suçlu" oldukları için zindanda tutulduklarına kimseyi inandıramazlar.'O nedenle şimdi "terör yeniden hortluyor" yalanları ile af hareketini geriletmek istiyorlar. Cezaevlerinde direnen yurtsever tutukluları göz göre göre ölüme

göndererek, rehin gibi tuttukları yurtseverleri idam ederek, sorunun üzerini örtmeyi deniyorlar. Tutuklu aileleri üzerinde ağır baskılar uyguluyorlar.

DİSK yöneticilerini salıvermek zorunda kalmaları, genel politik af hareketini daha da yükseltmenin olanaklı olduğunu gösteriyor.

Üniversite gençliğinin YÖK'e karşı savaşımları sonuç alabilir

Üniversite gençliği bugün YÖK cenderesi altında iyice bunalmıştır.

Bu öğrenim yılında uygulamaya sokulan paralı öğrenim gençliğe yeni

sorunlar getirmiştir. Üniversitelerde çok çeşitli biçimlerde yükseltilen

"Ek sınav hakkı" savaşımları, görüldüğü gibi, hem YÖK'ü, hem de Özal

hükümetini oldukça güç bir duruma sokmuştur. Şimdi üniversite

gençliğinin akademik, demokratik hakları için savaşımları daha da

yükseltmesi olanaklıdır ve sonuç alıcı olabilir. TKP, gençliğin "p aralı

eğitime son", "ek sınav hakkı", üniversitelerden uzaklaştırılan öğretim

üyelerinin ve ilerici öğrencilerin geri dönmesi" "YÖK kalsın, özerk

üniversite kurulsun" vb. istemlerini destekliyor. Bu gibi istemler ancak

en geniş öğrenci yığınlarının birliği ile edilebilir. Bu istemler bugün

gençliğin anti emperyalist, anti faşist, anti-şovenist birliğini

amaçlayan güçler için somut çıkış noktaları sağlamaktadır.

1985 yılı gençlik için iki açıdan önem taşıyor. Birincisi, 1985 yılının

BMÖ tarafından Dünya Gençlik Yılı ilan edilmesidir, ikincisi

Moskova'da düzenlenecek olan 12. Dünya Gençlik Festivalidir.

Diktatörlük BMO'nün kutlama kararını göstermelik olarak yerine

getirecektir, ilerici gençler, Dünya Gençlik Yılı kutlamalarına sahip

çıkmalı, bu olanağı en geniş gençlik kesimlerini, gençliğin "yaşam

hakkı, is, demokratik eğitim" istemleri çevresinde birliği için değerlendirmelidirler. Bu onlara 12. Festivalin evrensel ürünlerini ülkemiz gençliği içinde yaygınlaştırmak için de sayısız olanaklar verecektir.

42

Kadın hakları için savaşım yeniden yükselmelidir. Ülkemizde kadın haklarını göstermelik duruma sokan diktatörlük Aralık ayında "Türkiye'de kadın haklarının kabulünün 50. yıldönümünü" göstermelik toplantılarla kutlamaya hazırlanmaktadır. Aynı şey, 1985'de BMÖ'nün ilan ettiği Kadın On Yılı'nın sona ermesi için de geçerlidir.

Bu yıldönümleri, kadın hakları için savaşımı yeniden yükseltmek amacıyla, bu zorunlu ve ertelenemez görevi yerine getirmek için, farklı görüşten de olsalar, kadın hakları savunan tüm ilerici demokrat kadınlarımıza bir araya gelmek olanağını veriyor. Demokratik bir kadın hareketi faşist diktatörlüğün yıkılması savaşımında önemli bir rol oynayabilir, oynamalıdır.

Köylüyü uzun süre sessizliğe mahkum etmeyi başaramayacaklardır. Bugün köylülük 1950 sonrasının en kötü koşullarında yaşıyor. Üretici ürününü, değil değerinin, maliyetinin çok altında elden çıkarmaya zorlanıyor, gübre-mazot-ilaç zamlarıyla perişan ediliyor. Alacakları zamanında ve peşin parayla ödenmiyor, kooperatifleri devlet denetimine alınarak, yerli ve yabana tekellere bağlanmak isteniyor.

Küçük üretici, büyük tarım kapitalistlerine yol açmak için, iflasa sürükleniyor. Köylü yalnızca kendi tarlasından sağladığı ile yan aç yan tok yaşamayı kabul etmeye zorlanıyor.

Köylülüğün şimdilik sessiz durması aیدatladır. Köylülük 1980'-den bu yana yitirdiklerinin bilincindedir. Köylümüz secimden seçime belli bir partiye oy atma karşılığında durumunda bir iyileşme sağlamanın artık olanaksız olduğunu, birleşip sesini yükseltmek, davranmak gerektiğini önümüzdeki dönemde daha iyi görecektir.

"Gübre ve mazota yapılan zamların durdurulması", "üretici alacaklarının zamanında ve peşin parayla ödenmesi", "kooperatiflerin hükümet ve devlet tasallutundan kurtarılması", "KÖY-KOOP'un açıl-

43

ması" gibi istemler için ve ürün fiyatlarının düşük tutulmasına karşı köylünün hükümete karşı savaşımını desteklemek önde gelen görevdir. Sol güçler bu yolla köylünün güvenini kazanabilirler. Onların köylüye verecekleri omuz, burjuva muhalefet partilerini diktatörlüğe karşı hareketlenmeye zorlama açısından da olumlu bir işlev görebilir.

Gecekondu halkını, "yıkım değil, altyapı" istemi çerçevesinde birleşmeye çağırıyoruz

Özal hükümeti "gecekondu tapu vereceğiz" diye ortaya çıktı, şimdi "para vermeyenin gecekonduğunu yıkarım" diyerek gecekondu yıkıyor. Bugün kötüleşen ekonomik koşullar nedeniyle gecekondu

sorunu giderek daha çok sayıda ve daha geniş katmanlardan yurttaşımızı ilgilendiriyor. Gecekondu halkı evlerine dokunulmasın, semtlerine altyapı hizmetleri getirilsin istiyor, bu istemler çevresinde birleşmeye yöneliyorlar. TKP tek bir gecekonduyun bile yıkılmasına karşıdır ve gecekondu halkının direnişini meşru buluyor ve destekliyor. "Gecekonduya önce altyapı" istemi çevresinde tüm gecekondu halkını birleşmeye çağırıyor.

Bugün aynı zamanda büyük toptana tüccara, bankalara ve belediye zabıtasının haraç ve zorbalığına karşı esnaf ve zanaatkarların kooperatifleşmesini, direnmesini desteklemek güncel bir görev olmuştur.

Yurtdışındaki işçilerimizin savaşımını daha aktif biçimde örgütleydim Yurtdışındaki işçilerimizin vize uygulamasının kaldırılması ve serbest dolaşım hakkı istemlerini, yeni yabancılar yasalarına karşı savaşımını daha güçlü desteklemek gerekiyor. Batı Avrupa ülkelerindeki göçmen işçilerimizin sesini bu ülkelerin hükümetlerine ve onların haklarını gizli pazarlıklarla satan Özal hükümetine karşı daha gür sesle, daha birleşik yükseltmesi için çabalarımızı artırmalıyız. Batı Avrupa'daki barış hareketinin şimdi Amerikan roketlerine kar-

44

şı savaşımına, işsizliğe karşı savaşımı ve NATO manevralarına, ABD Emperyalizminin dünyanın dört yanındaki saldırgan eylemlerine karşı savaşımı giderek daha çok birleştirmesi, yurtdışındaki işçilerin m

eylemlere daha geniş çekilmesinin olanaklarını artırıyor, bu savaşımın Türkiye'deki barış ve demokrasi savaşımıyla bağlarını güçlendiriyor.

FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE AĞIR BİR DARBE İNDİRMEK İÇİN ÖZAL HÜKÜMETİ YIKILMALIDIR!

Her dört temel konudaki bizim ve öteki demokrasi güçlerinin savaşimleri sonucu oluşmuş ve oluşacak tepkileri, gelişen hareketleri bugünkü aşamada, faşist diktatörlüğü yıkma hedefiyle nasıl bağlayacağız? Tüm demokrasi güçleri diktatörlüğe karşı hangi somut politik hedefte birleşebilirler?

Bugün faşist rejimin sivil ayağı olan Özal hükümetini yıkma hedefi böylesi bir hedeftir. Dün ANAP'a oy vermiş yurttaşların önemli bir bölümü de içinde, halkın ezici çoğunluğu bugün bu hükümetten yaka silmektedir ve bu hükümete karşı birleştiklerinde onu yıkmayı başarabilecek güç vardır.

Öte yandan Amerikan emperyalizmi ve faşist diktatörlük Özal hükümetini ve düzmece parlamentoyu korumak zorundadır. Onlar bugün bu hükümete sıkıca sarılmışlardır.

Dün 25 Mart yerel seçimlerinde "3 cunta partisine karşı 3 muhalefet partisi" formülü nasıl faşizm yanlıları ile demokrasi yanlılarını kesin bir biçimde kamplaştırdı ve düzmece parlamentonun içyüzünün açığa çıkmasına katkıda bulunduyorsa, bugün de, "Özal hükümetine son!" belgisi aynı kamplaşmayı getirecek, bu istem doğrultusundaki

savaşım, faşist diktatörlüğün bunalımını daha da derinleştirecek, demokrasi hareketini yeni bir düzeye çıkarabilecektir.

Özal hükümeti nasıl yıkılır? Bunun bir tek yolu vardır. Bu hükümete karşı olan güçlerin aralarındaki tüm öteki konulardaki ayrılıkları bir yana bırakarak şimdi bu hedef çevresinde birleşmesidir, yığınların bu doğrultuda aktif savaşıma atılmasıdır.

45

Özal hükümetine karşı düzmece parlamento içinden demokratik bir alternatif çıkması söz konusu değildir. O nedenle bugün Özal hükümetinden kurtulmak için, erken seçimlere gidilmesini istemek, en doğal bir haktır. Faşist diktatörlük demokrasiye geçiş manevrasına başvurduğu için, kendi eliyle demokrasi güçlerine erken seçim istemini yükseltme gibi bir olanağı vermek zorunda kalmıştır. O bugün bu olanağın kullanılmaması için her yola başvuracağını açıklıyor. Ama bu istem, kendisinin dayandığı anayasaya göre bile yasal bir istemdir. Halk bu hükümeti istememekte ve gerçek muhalefetin hiçbir bileşeni parlamentoda temsil edilmemektedir. Özal hükümetinden ve düzmece parlamentodan kurtulmak için erken seçimlere gidilmesi istemi, en geniş yığınların politik savaşım alanına çekilmesine yardıma olacaktır.

Elbette erken seçimlere gidilmesi, hatta Özal hükümetinin yıkılması, kendi başına demokrasinin kurulması sonucunu getirmez, Tüm diktatörlük karşıtı güçler birleşmeden, halk diktatörlüğün kendi

yasalarını bile tanımayan saldırtan karşısında direnmeyi öğrenmeden, hiçbir kalıcı kazanıma ulaşılamaz.

Öte yandan burjuva muhalefetin sıralarında görülen, militarist generallerle uzlaşarak erken seçim istemini gündeme getirme eğilimi, halka hiçbir şey getirmez, tersine yalnızca diktatörlüğün yarın daha sıkıştığı bir durumda yapmak zorunda kalacağı manevralara yardımcı olur.

TKP Programı'nın Ulusal Demokrasi bölümünde vurguladığı gibi, 12 Eylül'cü Anayasa yürürlükten kaldırılmadan, tüm yurttaşların aktif, demokratik katılımıyla hazırlanan bir anayasa yapılmadan, buna dayalı ulusal, demokratik bir parlamento oluşmadan, tüm temel demokratik hak ve özgürlükler güvence altına alınmadan ve devletteki faşistler, cuntacılar, faşist kurumlar temizlenmeden ve tüm bunları gerçekleştirmek için, ulusal, demokratik güçlerin, içinde sol güçlerin de temsil edildiği hükümeti, halkın aktif savaşımına dayanacak bir hükümet kurulmadan, Amerikan emperyalizminin ülkemizdeki konumlan geriletilmeden, halkın özlemlerine yanıt verecek bir demokrasiye geçilemez.

Ne var ki, bugün erken seçimlere gidilmesi istemi çevresinde geniş yığınların hareketlenmesi, onların bu gerçekleri kendi deneylerine dayanarak kavramaları için önemli olanaklar yaratacaktır.

Halkın aktif savaşını sonucu Özal hükümetinin devrilmesi, faşist diktatörlüğün yıkılması savaşına yeni olanaklar kazandıracaktır. Demokrasi için savaşım belki daha da sertleşecektir, ama diktatörlük büyük ölçüde zayıflayacak, iyice yalıtılacaktır.

Bugün eğer yasal muhalefet partileri kendilerini destekleyen yurttaşların sesine kulak verip, "Özal hükümeti yıkılmalıdır, erken seçime gidilmelidir" istemini yükseltirlerse, birbirleriyle yarışmaktan ve diktatörlükle diyalogdan vazgeçip, seçmenlerine verdikleri sözler doğrultusunda aktif tutum alırlarsa, Evren-Özal ikilisini geriletmek, iyice köşeye sıkıştırmak olanaklı olabilir. Biz, faşist diktatörlüğe karşı ulusal çapta direnişin örülmesi çabalarımızı derinleştirmek için, bugünkü aşamada bu güçlerin erken seçim yolundaki her girişimim var gücümüzle destekleyeceğiz. Tüm dikkatimizi, bu taktiğı, yığınların eylemleriyle bağlama sorunu üzerinde yoğunlaştıracamız. Tekrar vurgulayalım, diktatörlük karşıtı tüm güçler birleşmeden, hiçbir gelişme, hiçbir çaba olumlu bir sonuç doğurmaz.

Sol tarihsel göreve aday olmalıdır

Halkımızın çıkarları yalnızca en geniş diktatörlük karşıtı güçlerin birleşmesinde değıl, bu birliğin aynı zamanda barış ve ulusal demokrasi yönünde gelişmesindedir. Böylesi bir sonucu ancak sol güçler sağlayabilirler.

Eğer sol güçler zaman yitirmeden birleşip, politika sahnesine aktif bir güç olarak çıkamazlarsa, ne demokrasi güçlerinin kalıcı birliğı sağlanabilir, ne de demokrasinin yolu açılabilir. Sol güçler birleştiklerinde, bugünkü yandaşlarından kat kat daha geniş yığınların

desteğini kazanacaklardır. Türkiye'nin sol görüşlere, sol çözümlere bugün ekmek-su kadar gereksinimi var. Sol güçler bunu kavramalı, önlerindeki tarihsel göreve aday olmalıdırlar. Sol artık reddedilmeyecek, kulak verilecek toplumsal bir olgu haline gelmelidir, gelebilir.

47

Faşist diktatörlüğe karşı bir politik alternatifi kimse, ne yasal muhalefet partileri, ne de sol partiler tek başına yaratabilir. Politik alternatif ancak tüm güçlerin somut demokratik bir platformda uzlaşmaları ile oluşabilir. Solun görevi, bizce bugün böylesi bir birliğin mimarı olmaktır.

6 sol parti şimdiye kadar attıkları her adımlarla ve öteki sol güçlere açık yapıcı tutumlarıyla, tüm sol güçleri birleştirme çabasında olduklarını büyük ölçüde göstermişlerdir. Şimdi sorun bu yolda ivedi adımlar atmaktır.

Partiyi her alanda güçlendirmeli her savaşta en önde olmalıyız! Tüm bu görevlerimizi yerine getirebilmek için, partimizi her alanda güçlendirmek, her savaşta en önde olmak zorundayız.

Bugün yığınların ve politik güçlerin sıralarındaki derin hoşnutsuzluk, "bu durum nasıl değişir?" sorusunun artık kahvede, tezgah başında otobüste tartışıldığı bir ortamın oluşmuş olması, artan hareketlilik, bize ulusal, demokratik diyalogu yürütme, yığınlarla daha sıkı

bağlanma, solun birliğini sağlama konularında eşsiz olanaklar sağlıyor.

Yeni polis saldırıları karşısında güvenlik önlemlerini pekiştirmek, bunun yanı sıra, var gücümüzle yığınların içine dalmak gerekiyor. Rejimin liberalleştiğine ilişkin yanılgılara, anti komünizme ve şovenizme karşı ideolojik savaşımı güçlendirmek gerekiyor, işçi ve öteki emekçilerin sıralarında, ilerici gençliğin sıralarında kendi ilkesel görüşlerimizi yaymak, herkese ulusal demokrasi anlayışımızı tanıtmak, bağlaşıklık politikamızı başarıyla vurgulayarak yığınlarla daha sıkı bağlanmak gerekiyor.

PARTİMİZİN DURUMU- POLİTİK ETKİNLİĞİ VE GÜCÜ (*)

Partinin politikası ancak onu yaşama geçirecek reel güçler varsa doğru bir politikadır. Ancak biz hiçbir zaman bu doğru saptamadan, yalnızca partinin sayısal gücüne göre bir güncel politika çizmek

(*) Bu bölüm gizlilik nedeniyle özetlenmiştir.

gerektiği görüşünü çıkarmadık. Biz her şeyden önce komünist olarak halka karşı her adımdaki sorumluluğumuzun gereğini yaptık. Baştan beri anlattığımız gibi, ülkemizi, halkımızı bekleyen tehlikeler öylesinedir ki, şimdi adım adım gerçekleşen bu tehlikeleri önlemek, gelişmelere beklemeksizin müdahale etmek için çaba harcamak, komünistlerin en ateşli yurtseverler olarak en birinci göreviydi. Öte

yandan sosyal ve sınıfsal çelişkilerin derinliği ve rejimin içine yuvarlandığı bunalım, her alandaki derin istikrarsızlık yeni olanaklar ve yepyeni durumlar yaratma eğilimi taşıyor ve ağır baskı koşullarına karşın bunlardan yararlanma görevi önümüzde duruyordu. Ve nihayet tüm bunları dikkate alan gerçekçi bir politika, reel güçlerin ortaya çıkmasına ve birlik eğilimlerinin güçlenmesine yardımcı olacaktı.

Tüm bu görüş ve yaklaşımlarımızı bugün yaşam her adımda doğruluyor. Bunu görmemiz bundan böyle atacağımız adımlar için bize cesaret veriyor.

Özellikle 5. Kongremizden bu yana politikamızın ideolojik temelleri daha da sağlamdır. Bu sağlam temeldir ki, bize somut duruma uygun bir politika çizme ve politikamızı sürekli daha da olgunlaştırma olanağı veriyor.

Somut durumun somut analizinden çıkan politikamızın daha hızlı ve doğru biçimde yaşama geçirilmesi için TKP'nin durumunu, onun politik etkinliği ve gücü sorununu en başta ele almak ve bunu daha da artırmak için yapılması gerekenleri saptamak şimdi günün görevi oluyor. Çünkü "somut durum" dediğimiz gerçekliğin içinde nesnel ve öznel gerçeklik birlikte yer alıyor. Öznel gerçekliğin içinde yığınlar, politik güçler, kişiler vardır. Yani partimiz de vardır. Somut durumun somut analizi kendi durumumuzu da somut olarak ele almayı, gözden geçirmeyi gerektiriyor.

Partimizin durumunu gözden geçirmek, güçlenmekte olan partimizi daha da güçlendirmeye yöneliktir. 5. Kongremiz önümüze "TKP'ni daha da güçlendirme" hedefini koydu. Kongremizin birinci yılı

doluyor. Yüce kongremizin bize yüklediği bu görevi ne ölçüde yerine getirebildik? Eksiklerimiz nelerdir, hatalarımız oldu mu, da-

49

ha neler yapmalıyız? Bu sorulara yanıt vereceğiz.

TKP'ni daha da güçlendirmek, yukarda özetlediğimiz girişimci1,, aktif yaklaşım gereği, partimizi daha bugünden onun katılımı olmaksızın ulusal düzeyde hiçbir sorunun çözölemeyeceği bir güce yükseltmek demektir. Türkiye'nin "güçlü bir TKP'ne" olan ihtiyacına yanıt vermek demektir.

Partimizi hızla güçlendirmek yukarda saydıklarımızın yanı sıra, şu çok önemli olgular nedeniyle de, ivedilikle ele almamız gereken bir görev oluyor.

12 Eylül devirmesinden bu yana, yığınlar politik gelişmelerin ışığında geçmişin derslerini hızla özömsüyorlar. Yığınların en geri kesimleri bile durumu daha gerçekçi değerlendirmeye başlıyor. Diktatörlüğün şaşkırtmaları, demagojileri henüz etkili olmaya devam ediyorsa da, kuşkusuz, bu etki giderek zayıflıyor. TKP yığınların kendi deneyleri ile ders kazanmaları sürecine daha etkili müdahale edebilmelidir.

Yığınların içinde partimizin etkisini artırmada ve onların güvenliğini kazanmada bu nokta bugün yakıcı bir önem taşıyor. Bunu gerçekleştirmek için pek çok olanaklara sahibiz. Önemli olan bu amacı açıkça ve açık bir programla ortaya koymak ve gereklerim enerjik biçimde yerine getirmektir. Başka bir deyişle bu, partimizin,

işçi sınıfının Marksist-Leninist öncü partisi olarak, yığınların politik eğitimini gerçekleştirme görevlerini başarıyla yerine getirmesi demektir, partinin politik ve pratik önderlik gücünü artırmak demektir. Bu konu aynı zamanda bağlaşıklık politikamızı başarıya ulaştırma göreviyle de bağlıdır.

Öte yandan gerek işçi ve öteki emekçi sınıflar içinde, gerekse çeşitli toplumsal katmanlar içinde, özellikle aydınlar ve gençlik içinde genel olarak sola yönelme artıyor. Bu durumu faşist diktatörlük çok iyi gözleyebiliyor. Bugün "sol tehlike"den yeniden ve daha çok söz ediyor, solu terörist, ayrılıkçı vb. biçiminde karalamaya hız veriliyorsa, bunun ardında yatan neden budur.

Sola yönelme karmaşık biçimlerde ve farklı düzeylerde oluyor. Bu farklılık her kesimin sınıfsal karakteri ile bağlı olduğu kadar, kişilerin dünkü politik aktivitesi ile de bağlıdır. Ama dün, hangi görüş-

50

leri taşıyarak olursa olsun politik aktivite içinde olanlarda, bilinç 'değişikliği daha hızla gerçekleşiyor. Politik aktivitenin bu olumlu rolü bugün dikkate alınması son derece gerekli bir olgudur.

Sola yönelme, kaba burjuva ideolojisinden kurtularak reformizme yönelme ve oradan da sosyalist düşüncelere yönelme biçiminde oluyor. Bu, hızla ve doğrudan sosyalist düşüncelere yönelmenin

olmadığı anlamına gelmiyor. Biz her iki olguyu dikkate almak zorundayız.

Öte yandan dün kendini Marksist-Leninist konumlarda gören kimi sol kesimler ise sözünü ettiğimiz bu gelişme karşısında, ne yazık ki, tersi bir tutum alıyorlar. Çünkü bunlar bu gelişmeleri görüyor, ama bunun öne koyduğu görevlere çözüm ararken, Marksizm-Leninizm konumlarında olmayan "sol" düşüncelerden etkileniyor ve onlara yaklaşıyorlar. Bu ise ters işleyen, olumsuz bir süreç oluyor. Bu tersine süreçten yararlanmak isteyen, bu kesimleri Marksist-Leninist düşüncelerden bilinçli olarak u/aklaştırmak isteyenler de çabalarına hız veriyorlar.

Bu gelişme süreçlerine TKP daha hızlı ve etkili biçimde müdahale etmelidir. Yığınların bilincinde, genel olarak toplumsal bilinçteki bu gelişmeyi dikkatle, derinliğine, tarihsel ve somut olarak analiz etmek, Marksizm-Leninizm'in yaşamdaki yeni her olguya yanıt verebildiğini göstermek, her olumlu görüşü ve arayışı yapıcı biçimde birleştirmek için çaba harcamak görev oluyor.

Biz bu görevi yerine getirebiliriz. Elimizde Marksizm-Leninizm gibi bir silah var, parti örgütlerimiz yığınlarla daha sıkı bağlanıyor, onların düşünce ve özlemlerini daha iyi algılıyorlar, çağdaş toplumsal düşüncenin ve kültürün en üst düzeyini temsil eden sosyalist ülkelerin Komünist Partileriyle engin olanaklara açık ilişkilerimiz var, hemen tüm Batı Avrupa ülkelerinde, bu ülkelerin en ileri düşünce akımlarıyla, kültür gelenekleriyle haşır neşir olma olanağına sahip parti örgütlerimiz var, Ortadoğu'daki devrimci güçlerle ilişkilerimizi

pekiştirmeyi önümüze görev olarak koyuyoruz, ülkemizdeki ilerici her akıma, her yurtsever düşünce ve kültür adamına dost elimizi uzatıyoruz. Partimiz ülkemizin, halkımızın ihtiyaç duyduğu düşün-

51

sel atılımı gerçekleştirmeye, buna öncülük etmeye aday olabilir, o malıdır. Daha örgütlü, daha pratik ve sonuç alıcı ideolojik çalışma, daha canlı propaganda, başarmamız gereken budur. Bu alanda her parti örgütünün yapacağı görev vardır.

Değerli yoldaşlar,

MK 2. Plenumunda ayrıntılı olarak üzerinde durduğumuz, sol güçlerin birliğini sağlama konusunda partimize düşen sorumluluk ve rol açıktır. Tüm kardeş komünist partilerin deneyimi şunu gösteriyor: Komünistlerin girişimi olmaksızın kalıcı birliklerin oluşması hemen hemen olanaksızdır. Burada bilinen gerçeği bir kez daha yineleyelim: Eylem birliği ve cephe girişimlerinin başarısı çoğu kez komünistlerin ödünler vermesine bağlı kalıyor. Ödün vermek esas olarak komünist partisine düşüyor. Yinelemek gerekmiyor, bu ödünler ideolojik ödünler değildir. Ancak güçlü bir parti ödün verebilir ve ödün vermekten korkmaz. TKP de ödünler veriyor ve daha da verecektir, bundan korkmayacaktır. Kuşkusuz ne denli güçlü olursak, bu alanda o denli cesaretle yürüeyebiliriz.

Öte yandan sol güçlerin birliği yolundaki çabaların başarısı yalnızca ödün vermeyi bilmeye bağlı değildir. Ondan daha önemlisi ve önde

geleni TKP'nin etkisinin artmasıdır. Bu her şeyden önce ideolojik-politik etkinliktir. Eğer bir devrimci yarışma söz konusu ise, biz bu etkiyi esas olarak örgütsel gücümüzün büyüklüğü ile değil, ideolojik-politik görüşlerimizin doğruluğu ile sağlayacağız. Ama burada önemli olan nokta soruna rekabetçi bir anlayışla yaklaşmamak, Marksizm-Leninizm'in ilkelerinin üstünlüğünü, bu ilkeleri benimsemenin aynı zamanda kendi çıkarlarına olduğunu öteki sol güçlere gösterebilmektir.

Sol güçler arasında keskin, sekte polemikçi hastalığına, alıntı dövdürme kalıpcılığına son vermek, solun, yalnızca halka, onun ulusal ve sosyal kurtuluş davasına nasıl daha iyi hizmet edebileceğini tartışan bir olgunluğa ulaşmasını sağlamak, ancak bu konuda olumlu örnek olmakla olanaklıdır.

Ulusal demokratik güçlerin en geniş birliğini sağlamadı da TKP'-ne önemli rol düşüyor. Bu aşamada, anti komünist-antisovyetik ön-

yargıların varlığını ve faşist diktatörlüğün bu güçler üzerindeki basarının olumsuz etkilerini düşünürsek, böyle bir rolü yerine getir-ek henüz bugün için reel değildir diye düşünebiliriz. Bu, gerçek gibi görünse de, gerçeğin yalnızca bir yüzüdür. Nesnel koşullar solun dışındaki diktatörlük karşıtlarını da bizim söylediklerimize duyarlı yapıyor. Biz eğer onların düşünceleri ve önerileri ile yapıcı bir tartışma, diyalog içinde olabilirsek, söz konusu engeller güç de olsa

aşılabilir. Birçok faktörün yanı sıra, ulusal demokrasi anlayışımızı, programımızı kapsamlı biçimde propaganda edebilmek de bu engelleri aşmamıza yardımcı olacaktır. Sonuçta, onların TKP'ni dikkate alınması gereken bir güç ve güvenilir bir bağlaşık olarak görmeleri ve buna uygun davranmaları bizim çabalarımızı esnek, amaçlı ve kararlı olarak sürdürmemize bağlı kalıyor.

Bütün bunların yanı sıra, bu plenumda partinin durumu konusunu ağırlı olarak ele alışıımız, tehlikelerle birlikte olanakların da var olması saptamamızla da yakından ilgilidir. Zayıflayan diktatörlük tekrar konumlarını güçlendirmek, diktatörlük karşıtı güçlerin savaşımını kırmak için başta sol güçlere, Partimize olmak üzere demokrasi güçlerine yeni bir saldırı başlatıyor. Bu koşullarda yukardan beri belirttiğimiz görevleri yerine getirebilmek, yani olanaklardan yararlanabilmek, ülke içinde ve dışında daha aktif bir çalışmayı gerektiriyor. Özellikle partimize yönelik hızlanan saldırı dikkate alınırsa, olanaklarla tehlikeler arasında nasıl bir doğru bağ kurulması ve buradan çıkarak, ülkede nasıl bir savaşım taktiği izlenmesi gerektiğine MK açık, ilkesel bir yanıt vermelidir.

Son zamanlarda Batı Avrupa'da hemen her ülkede Partimizin aktivitesinin yükseldiği açık bir gerçektir. Öte yandan burada potansiyel güçlerimizin ne denli geniş olduğu da biliniyor. Faşist diktatörlük Partimizin Batı Avrupa'daki çalışmalarından, dayanışma eylemlerinden rahatsız olduğunu birçok kez açıkladı. Şimdi 5. Kongre kararları doğrultusunda, Batı Avrupa'da parti örgütlerimizin çalışmalarını nasıl daha amaca uygun, yoldaşlarımızın harcadığı

abalana daha verimli hale getirebileceğimiz de, TKP'ni daha da glendirme abalananız için önemli bir halkadır.

53

Partimizin bugünkü durumu, politik etkinliği ve g konusu neler söyleyebiliriz? nce kullanacağımız ltleri saptamak gerekir. Biz ŗu ltleri

doğru görüyoruz:

1. Partinin ideolojik-politik sağlamlığı
2. Sayısal g, yığınlar içindeki örgütlülük derecesi
3. Bağlaşıklık politikasının başarısı
4. ilke ve pratikte enternasyonalizme bağlılığı.

Bunlar genel ölçütlerdir. Parti kendi somut durumuna göre başka ölçütler de koymalıdır. Yeri geldikçe bu ölçütlerden söz edeceğiz.

Burada 12 Eylül devirmesinden bu yana olan gelişmelere kısaca göz atmak yararlı olacaktır. Partimizin somut durumunu ancak bu gelişme süreci içinde anlayabiliriz.

Bilindiği gibi 12 Eylül devirmesinden sonra Partimizin politik etkinliği azalmıştı. Bu, ülkedeki politik durumun kökten değişmesiyle ve bir dizi parti içi ve dışı nedene bağlıdır. O dönemde başlıca ağırlık verdiğimiz çalışma, saldın altında düzenli geri çekilmeyi başarmaktı. Bu süreç daha önce 5. Kongre'de açıkladığımız, belli nedenlerle uzun sürmüştü. Anti parti eğilimlerin ve fraksiyoncu çabaların varlığı işimizi oldukça gleştirmişti. Ülkede parti

örgütlerimizin ilk toparlanmayı gerçekleştirip seslerini duyurmaya başlamaları, polisin özellikle moral-psikolojik saldırısının hızını kesti. Yurtdışındaki parti örgütlerimizin daha enerjik çalışması da bunda rol oynadı. Öte yandan Partimizin politik etkinliğini artırma yönündeki çabalarımız da hız kazanmaya başladı. 1983 Nisan Plenumu ile ve özellikle bu Plenumda karar altına aldığımız Barış ve Ulusal Demokrasi başlığını taşıyan Eylem Programımızla, bu yönde ileri bir adım atmayı başardık. Bu adım şu anlama geliyordu: TKP görevinin başındadır ve halkımızın kurtuluşu için daha bugünden yol göstericilik görevini yerine getiriyor.

Diktatörlüğün "demokrasiye dönüş" takvimi ilan etmesi üzerine, oldukça geniş demokrat çevrelerin temelsiz bir iyimserliğe kapıldığı bir sırada, partimiz beliren başka yeni olgulara dikkat çekti. Rejimin karakterinde bir değişme olduğunu, diktatörlüğün faşist bir ka-

54

rakter kazandığını, "demokrasiye dönüş" sözünün ise tamamen bir manevra olduğunu açıkladı.

Partimiz bu saptamaları, 1977 Ulusal Konferansı'ndan sonra o tarihe kadar yapılan temsil yeteneği en geniş toplantı olan PB Genişletilmiş Toplantısı'nda yapmıştı. Bu durum bile Partimizin artık önemli ölçüde toparlandığını, Parti içinde görüş birliğinin sağlandığını gösteriyordu. Partimizin bu karan parti üyelerimizin parti yönetimine güvenini

pekiştirdi, aynı zamanda Partimizin politik etkisini artıran ikinci bir adım oldu. Bugünkü politik gelişmelere baktığımız zaman, o tarihte Partimizin aldığı bu cesur kararın ne kadar yerinde ve zamanında olduğu daha iyi anlaşılabilir. Bir kez daha belirtelim ki, biz kendi koyduğumuz saptamalara körü körüne bağılı olmak, yaşamın zenginliğine ve yeni gelişmelere göz kapamak, yaşamı, somut olguları belli kalıplara uydurmak gibi bir tutum içinde olmayacağız.

Bu çalışmalar sonucu toplanan Partimizin yüce 5. Kongresi, Partimizin ideolojik, politik, örgütsel, moral gücünü olağanüstü yükseltti, etki ve saygınlığını artırdı.

Bu gelişme süreci içinde Partimizin politikası adım adım daha da olgunlaştı. Somut gelişmelere daha iyi yanıt verir duruma yükseldi. Biz, diktatörlüğün "demokrasiye dönüş" manevrasının içyüzünü açığı çıkarmakla kalmadık, bundan yararlanmaya da çalıştık, işçi sınıfımıza, halkımıza, ilerici güçlere yardıma olma görevimizi yerine getirmeye çalıştık. Diktatörlük anayasasını sözde referanduma sunduğunda, 6 Kasım 1983 genel ve 25 Mart 1984 yerel seçimlerinde aktif politik tutum aldık. Bunun sonuçları biliniyor. Bugün de, Özal hükümetinin yıkılması hedefini gösterirken aynı politik tutumu sürdürüyoruz. Öte yandan yeni programımızda daha da netliğe kavuşturduğumuz ilkesel konumlarımızı her fırsatta açıklamaktan geri durmadık. Her zaman yığın savaşımalarını yükseltme görevine baş yeri verdik. Faşist diktatörlüğün yıkılması için ulusal çapta bir direnişin zorunluluğunu söyledik. Yığınlar içinde partimizin bağımsız çizgisini açık propaganda ettik. Kürt ulusal sorunu konusundaki görüşlerimizi,

sosyalizm amacımızı ve proleter enternasyonalizmine bağıllığımızı: açıkça ortaya koymaktan kaçınmadık.

işte somut örneklerini sıraladığımız bu ilkesel ve esnek politika TKP'nin politik etkinliğinin önemli unsurudur.

Politikamızın yığınlara mal edilmesinde propaganda araçlarımızın gücünü artırmaya çalıştık. Merkez organımız Atılım 15 günde bir çıkmaya başladı. Yol ve Amaç dergimizi çıkardık. Radyolarımızda yeni düzenlemeler yaptık. Ülkede gazetelerimiz yayınlarını aralıksız sürdürdü. Sayısız bildiri dağıtıldı. Ülkede Atılım, Plenum Raporları, Yol ve Amaç, Yeni Çağ illegal basılıyor. Mektup kampanyası ile önemli bir adım attık. Daha geniş yığınlarla doğrudan bağlandık. Ülkede yoldaşlarımız yüz yüze ajitasyona giderek daha fazla önem vermeye başladılar.

Partimizin gücünü, etki ve saygınlığını artıran unsurlar arasında önemli bir yer tutan şu noktaya da dikkat vermek gerekir. TKP en zor koşullar altında, solda genellikle dağılma, parçalanma sürecinin yaşandığı bir durumda, polisin ve yeminli parti düşmanlarının tüm yıkıcı çabalarına karşın parti birliğini korumasını bildi.

Yoldaşlar,

Darbe yiyen her komünist partisinin yeniden toparlanma çabaları, hem kendisi için hem dünya komünist hareketi için önemli bir deney birikimidir. Biz kendimiz için konuşalım. Bizim partimizi

toparlamada izlediğimiz yol, hem bugün hem yarın için zengin bir deneydir. Bu konuda yarın daha açık konuşabileceğiz. Ama şimdiden şunları saptamak yararlı olacak.

Saldın altındaki bir partiyi toparlamak için onu bilinçli olarak "daraltmak" da yerine göre doğru bir tutumdur. Ama biz bu yolu izlemedik. Partiyi bilinçli olarak daraltmadan toparlanmayı sağlamak gibi en zor bir yolu seçtik. Ayrıca morali sarsılan, yorulan, yılgınlığa kapılan, hatta anti parti, fraksiyoncu eğilimler içine giren her parti üyesine de yardım etmek, onları hem polis saldırısından korumak, hem de morallerini, partililik bilinçlerini yükseltmek için bıkip usanmadan çaba harcadık Tek bir komünisti bile kaybetmeme

56

ilkesinden yola çıktık. Daha sınıf düşmanımızın Partimize en ağır darbeler indirdiği ilk günlerde, onunla savaşa bir gün olsun ara vermeyeceğiz, diye ettiğimiz yemini tuttuk. Düşmanla savaş güçle olurdu. Bu nedenle Partimizin sayısal gücünü korumaya özen gösterdik. Bu tutumumuzun gereklerini kaçamaksız yerine getirdik. Parti içinde olanaklı en geniş tartışma ortamını yaratmaktan korkmadık. Eleştirinin Partiyi yalnızca güçlendireceğini unutmadık. Bunun için şunları istedik: Partinin baş düşmanla savaşına engel olmamak, onun saygınlığını korumaya özen göstermek, merkeziyetçilik ilkesine bağlı kalmak.

Bu tutumumuz sonucunda 5. Kongremiz hemen hemen legal bir partide gerçekleşebilecek ölçüde en geniş sayıda üyemizin görüş ve iradesini yansıttı. Kongre ile gönüllülük temelinde sağlamlaşan ideolojik, politik ve örgütsel birliğimiz, parti disiplininin de yükselmesini getirdi.

Sonuçlar çarpıcı biçimde ortadadır. Kongremizin aldığı üyelik yenilemesi kararının birinci aşaması hemen hemen sonuçlandı. Kendi isteği ile uzaklaşanlar ile parti örgütlerimiz üyelik niteliğini taşıyamaz dediği için parti üyelikleri sona erenlerin oranı % l'i ancak buluyor. (Bundan sonraki bölüm çıkarıldı. Bu bölümde örgütsel durumumuz, partinin gücü değerlendirildi, eksikler, zayıflıklar ele alındı ve bunların giderilmesi için yapılması gerekenler saptandı.)

57

Değerli yoldaşlar,

Buraya kadar söylediklerimizden çıkan sonuç şudur: Partimiz zorlu engelleri aşarak bugünkü gelişme noktasına varmıştır. Daha ileriye gitme, daha da güçlenme potansiyelini elinde tutmaktadır. Ama halâ ciddi eksiklerimiz vardır.

Her zaman işaret ettik ki, illegal ve saldırı altında bir partide her zaman belirli eksikler olacaktır. Elbette bu saptamadan eksiklere gözleri kapamak sonucu asla çıkmaz, çıkarılmamalıdır. Ama her somut durumda, bizi daha ileri götürecek gelişmeyi sağlamak için hangi engeli aşmak, hangi temel zayıflıklarla savaşmak gerektiğini

saptamak yerine, her şeyi birden çözmeye çalışmak boş yere enerji harcamak ve sonuç almamak olur.

Dün darbe sonrası dağılan kadroların toparlanması esastı. Daha sonra ise partide ideolojik-politik birliği sağlamak ana görev oldu. Örgütsel birliği sağlamak da buna paralel gitmeliydi. Bu iki alanda ilerleme sağlandığında, bunu en tepe noktasına çıkarmak, güvence altına almak gerekliydi. Kongremiz bunu gerçekleştirdi. Kongre ile ileri bir hamle yapan, gelişen bir partinin sorunları vardı artık önümüzde. Partimiz köklü bir değişime uğramıştı. Şimdi artık partiye bağlılık, parti disiplini, demokratik santralizm, parti üyeliği yepyeni bir anlam taşıyordu. Artık geçmişin tartışması bitmişti. Şimdi ancak partiyi güçlendirmenin, ilerletmenin sorunları tartışılmalıydı. Üstelik bu ancak Kongre sonrası gerçekleşebilen tam disiplin içinde sürdürülebilirdi. Böyle oldu. Kısacası, tartışma bitmiş, iş başlamıştı. Dalgalarla boğuşan koca bir geminin ağır ağır manevra yapması gibi Partimiz bu rotaya girdi.

Kongre sonrasında Partimizin yeni programı temelinde ideolojik politik hattının özümsemişi, özümsetilmesi görevi öne çıkan görevdi. Bu yönde çabalarımızı artırdık. Ancak bu alanda daha yapılacak çok şey var. Henüz Programımızı açan çalışmaların sayısı çok az. Bu amaca yönelik eğitime de hız verebilmiş değiliz.

Geçen dönemde başta anlattığımız gibi Partimizin politik etkinliğini artırma görevi önde geliyordu. Bu alanda önemlice sayılabilecek bir yol aldık. Fakat burada da politikamızın yükseldiği düzey

ile onun kadrolarımızca kavranması ve yığınlara mal edilmesi düzeyi arasında fark vardır. Bu, politikamızın etkin biçimde propaganda edilmesindeki zayıflıkla da bağlıdır. Öte yandan bu güncel politika ile onun sağlam biçimde dayandığı teorik temeller, politik ilkeler arasındaki bağları göstermekte de eksiklerimiz vardır. Bu nedenle yoldaşlarımız bazen kavrama güçlükleri çekmektedirler. Bunlar hızla giderilmesi gereken önemli zayıflıklarımızda.

Tüm bu sayılan eksiklerimizi tamamlamaya, zayıflıklarımızı gidermeye çalışırken şimdi acaba en çok dikkati hangi soruna vermeliyiz?

Partimizin en başta işçi ve öteki emekçi sınıflar içindeki yığın bağlarını güçlendirmek gerektiğini biliyoruz. Bu, yığınlar içinde şimdikinden çok daha fazla sayıda kadromuz olması, onların yığın içinde sistemli bir örgüt çalışması yapması, yani çok sayıda hücremizin olması gerektiği anlamına gelir. Partimizin gücünün en büyük bir bölümünü buraya vermesi gerekiyor.

Böyle bir çalışma ancak granit gibi sağlam iki temele dayanırsa basan kazanır: Yüksek bir parti disiplini ve buna uygun yüksek üyelik normları. Tüm bunlar tek bir noktada özetlenebilir: Yeni Parti

Tüzüğümüzün günlük parti çalışmalarında tam tamına uygulanması. Ancak böyle bir örgütsel yapı içinde Partinin güncel politika izlemesi bir anlam taşır. Ancak böyle, güncel politika anında ve tek bir sesle yığınlara mal edilebilir.

Şimdiki durumumuz, ne yazık ki, tam böyle değildir. Yığınlar içinde olmayan örgütlerimiz vardır. Kimi durumda yığınlarla bağı olmayan üç yoldaş bir araya geliyor, bunun adı parti örgütü, parti çalışması oluyor. Böyle olmaz. Ve artık bu ilkel biçimlere son verilmelidir. Böyle yığınlarla sıkı bağlan olmayan pek çok örgüte sahip bir il komitesi düşününüz. Bu komite acınacak biçimde zamanının ve enerjisinin önemli bir bölümünü bu örgütlerin yönetilmesi için harcayacaktır. Başka bir deyişle zamanını yığınlarla doğrudan ilgisi olmayan işlere harcamış olacaktır.

59

Sık sık parti örgütlerimizin yönetici kadro sıkıntısı çektiğini söylüyoruz. Bu doğrudur. Fakat sorunu çözmek için biraz daha yakından bakmak gerekiyor. Sorunu gidermek için kadrolarımızın ideolojik, politik eğitimini yükseltmek, yönetici olarak yetiştirmek gerektiğini söylüyoruz. Bu da doğrudur. Ama önce bu yeteneklere sahip yoldaşlarımızı nasıl istihdam ediyoruz, onlara nasıl çalışma koşulları hazırlıyoruz? Bu soruyu sormak tam yerinde olacaktır. Eğer bu yoldaşlar yukarıda söylediğimiz türden örgütlerle uğraşıyorlarsa elbette yönetici kadro sıkıntısı çekeriz.

Sorunun bir de kadrolarımızın niteliği, üyelik normları ile ilgili yanları vardır: Yığınlar içinde parti çalışmasını yönettiği zaman Partimize bir çok aktif parti sempatizanı ve aktif parti üyesi kazandıracak bir yoldaş, parti morali zayıf, özverisi düşük, disiplini gevşek, enerjisini

yitirmiş yada iş yapmaktan çok konuşmayı, tartışmayı seven, ne yapılsa memnun olmayan, bağlılık yerine muhalefet ruhu taşıyan, kariyerist eğilimleri olan kadrolarla uğraşıyorsa, kuşkusuz Partimiz yine uzun süre yönetici kadro sıkıntısı çekecektir. Yüksek nitelikli bir yoldaşın böylesi on parti üyesi ile uğraşacağına tek bir işçi, bir yığın önderi kazanması, açık ki, çok daha önemlidir. Böyle üyelere partimiz arınmalıdır. Fakat elbette en ufak gelişme umudu veren her üye ile uğraşmak da zorunludur.

Geçmişte bu tür sorunların çözümüne uzun perspektifli, köklü yanaşmadığımız için ve pratik zorunluluklar nedeniyle, kimi yoldaşlarımıza niteliklerine dikkat etmeksizin yönetici sorumluluklar verilmiştir. Bu durum tabandan gelen yeni, daha aktif yoldaşların Parti için daha yararlı çalışmalarına engel oluyor. Yönetici nitelikleri olmayan kadrolar bunların gelişmesini köreltiyor.

Bu konuda son olarak şu soruna da dikkat verilmelidir: Yetki ve sorumluluklar arasında doğru bir oran olmalıdır. Yetkiler ne kadar çok ise, sorumluluklar da o ölçüde ağır olmalıdır. Aynı yanlış yapan iki yoldaştan birinin yetkileri öyle olabilir ki, öteki kalırken o partiden atılma cezası ile yüz yüze gelebilir. Parti disiplinin özü budur. Bu durumda bu tür sorumluluklar altına girmek istememe her yoldaşın hakkıdır. Partinin somut karan dışında.

60

Yukardan beri belirtmeye çalıştığımız nitelikte yüksek bir örgütlülük düzeyi, sağlam bir örgütsel yapı ve bunlar için gerekli olan sıkı parti

disiplini ve yüksek üyelik nitelikleri kazanıldığında, Parti içinde kollektif çalışma, yaratıcılık, inisiyatif kullanma da hızla gelişecektir. Tersı durumda kollektif çalışmayı artırma, yoldaşlarımızın inisiyatif geliştirme yönündeki tüm çabalarımız olumlu sonuç versede ki, veriyor, elde edilen verim düşük kalacaktır.

Değerli yoldaşlar,

Partimizin polis saldırısına, ağır koşullara karşın şimdi geldiğı konumlardan geri çekilmeyecektir. Zayıflamakta olan diktatörlüktür, güçlenmekte olan ise halkımızın, demokrasi güçlerinin savaşıdır. Düşmanın saldırısına yığınların içinde ve yığınlarla, demokrasi güçleri ile birlikte daha aktif savaşım la yanıt vereceğiz. Buna gücümüz vardır. Partimizin özverili, yiğit yoldaşları ateş altında çalışmayı öğrendiler, daha da öğreneceğiz.

Zor koşullarda savaşan, zindanlarda savaşımı sürdüren yoldaşlar, yüreğı ülkedeki kavga içinde çarpan ülke dışındaki üyelerimiz, hepimiz iyi biliyoruz ki, hiçbir güç, bizi Bilen, Deniz, Ali Gider yoldaşlarımızın yolundan, 5. Kongremizin bize yüklediğı görevden ayıramayacaktır. işçi sınıfımızın onuru, yüz akı, halkımızın geleceğı demek olan Partimiz, Türkiye Komünist Partisi daha da güçlenecektir.